

Ročník II - 47-48

Věrní STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

V Zati dne 5. prosince 1947

Cena 4 Kčs

O úhradě za přidělený zemědělský majetek

Na jiném místě uveřejňujeme dnes směrnice NPF o poskytování slevy úhrady za přidělený zemědělský majetek účastníkům národního boje za osvození, reemigrantům a válečným invalidům. Vše slevy je 20% stejně pro zahraniční vojáky jako pro reemigranty. A to je důvod, proč nemůžeme o věci mlčet!

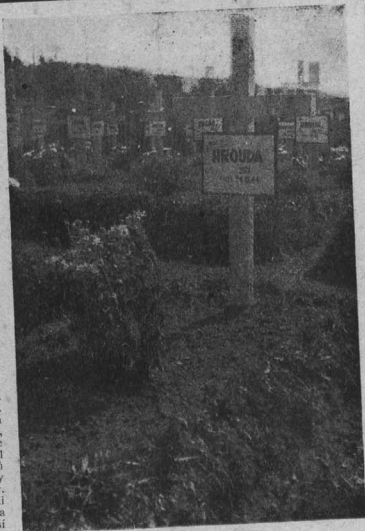
Dovedou si představit páni od úředních stolů, kolik morální škody vzniká pro čs. stát skutečností, že zahraniční voják byl při řešení otázky úlev hosen do stejného koše s reemigrantem? Uvědomuji si význam branné morálky a vědi jak takovými jejich počínáním trpí? Jsou si vědomi, jaké pobouření, rozhořčení a oprávněná nespokojenost vznikla v řadách těch, kteří svými obětmi a krví vytvořili předpoklady pro konfiskaci nepřátelského majetku, za který mají nyní zaplatit tolik, jako každý jiný, kdo v klidu a bezpečí vykával až jak to dopadne? Mají vůbec nějaký vztah k čs. zahraniční armádě a k odboji vůbec?

Prislušníci čs. zahr. armády nezádají, aby jim byla zaplácena jejich účast v odboji, poněvadž to jim nikdo ani zaplatit nemůže. Mají ale bezesporu plný nárok na lepší a výhodnější podmínky než reemigranti, kteří svou národní a vlasteneckou povinnost nesplnili. Mají nárok na to, aby byl vzat zřetel na okolnosti, že ztratili — alespoň zahr. vojáci z řad volyňských Čechů — všechno své jmění. Reemigrantům byl majetek zanechaný v cizině pojat do soupisu, oceněn a bude jim proplacen. Zahraniční voják — vol. Čech — plnil svou povinnost, zanechal vše a nemá mnohdy nic, je proto správné, by i povinnosti vůči němu byly splněny.

Nepochybovali jsme a nepochybujeme o dobré vůli a pochopení ústředních úřadů pro těžké postavení zahr. vojáka, který zakládá novou existenci ve vlasti a na každém kroku naráží na nepředvídané potíže a překážky, někdy záměrně stavěné. Právě proto ale chceme a musíme upozorňovat na tyto nesnáze a křivdy, aby nevznikal u zahr. vojáků dojem, že snahy o podceňování účastníků zahraničního odboje jsou velmi proti myslí, jsou trpěny. Naši národní revoluce jsou velmi proti myslí, jsou trpěny.

Zahraniční vojáci, kteří jako věrní strážci vlasti osidlili nelesponovanější místa v pohraničí, kteří ne slovy a hesly, ale potem a prací dokumentují znovu ten nejlepší poměr k republice a k budovatelskému úsilí jejího lidu, věří, že příslušní vládní činitelé vyřeší i otázku úhrady za přidělený majetek spravedlivě a k jejich spokojenosti.

Nechceme stále stavět na oděv své zásluhy a z toho jediného titulu uplatňovat nejprávnější požadavky, ale při řešení zásadních, existenčních velmi důležitých otázek nemůžeme dopustit, aby bylo zapomenuto utrpení a oběti, ze kterých se zrodila svoboda čs. republiky. A proto musíme také konstatovat, že ve směrnici NPF o slevách úhrady za přidělený majetek není pamatováno na vdovy a sirotky a pozůstale po padlých příslušnících zahraniční armády, kteří si jisté zaslouží, aby jim byl — konfiskovaný nepřátelský majetek přidělen z d a r m a l je to velký mravní závazek celého svobodného československého národa. J. Chudoba.

Hroby padlých a jejich odkaz mluví k nám jasnou řečí: **Nezapomínejte!**

Zapomenutá Dukla

Před třemi lety byl sveden gigantický boj příslušníků sovětské a československé armády o vstup na půdu naší vlasti. Bitva o dukelský prostor, tot jedna z nejhrdinnějších srážek, jakou znají dějiny válek. Zde zeskolovění vojáci, po boku bohatýrské Rudé armády prokázali nezměrnou sta-

tečnost a vůli osvobodit fašisty zne-
svěcenou zem a tyraný národ. Říci, že
Karpaty jsou zbroceny společně pro-
litou krví, není fráze, nýbrž konstatov-
ání holé skutečnosti, 84.000 padlých
Rudoarmějců a 6.000 padlých našich
chlapců a děvat mluví o tom jasně.
V Karpatech není snad čtveráchno

Svobodné noviny, 7. IX. 1947:

Volyňská žena - žena dvoji tradice

Dr Josef Folprecht

Dějiny Volyňských jsou skvělým odličkem všeho našeho národního snažení, třebaš trvaly neceých osmdesát let, a volyňské ženy zaujaly v nich úkol velmi záslužný.

Značné výsady, které Rusko hned koncem let šedesátých našim krajinám poskytl, odlišilo je od domácího obyvatelstva. Sebévdomi ženy však vyrostly i v dobách pozdějších, kdy Rusko zrušilo českou samosprávu i farnosti a přikročilo na počátku XX. století i k zákazu českých škol a škol česko-ruských. Tu se osvědčila česká žena, žena již povznesená vlastností dobré pracovnice, žena překonávající těžké volyňské spory a neštěstí. Tato žena byla dobře připravena pro zachování národnosti svých dětí. Děti chodily do škol ruských, ale doma byly matkami nejen pevně národně vychovávány, nýbrž i vyučovány v jazyce mateřském. Tento úkol vzdělávání potrvál pro ženy i po první světové válce. Škol českých v mnohých vesnicích na Volyni nebylo; Matice školská v Lucku nestářala je zřizovat. Volyňská žena konala tedy svůj úkol učitelky v rodině stále, neboť muž byl jinak přetřezán, a konala tento úkol ráda i s úspěchem, a nyní naslouchá mláde svých dětí s oprávněnou pýchou. Přitom však měla život trpký. Počátky Čechů na Volyni byly velmi těžké, neboť obrábný a pokročilý národ vzbuzoval závist a žárlivost. Mimo to se obě války přehnal přes Volyň neoklikými variacemi. Po první světové válce vraceli se muži a ženy do vesnic a nemohli najít ani plodný s vých domov. Ale přičiněním žen do roka české vesnice se zaskvěly opět svou čistotou a úpravností. Dobrá česká tradice nevymizela z mysli českých žen! A tak národní uvědomění volyňských žen se projevilo aktivně i za poslední války. Do Svobodovy armády se vedle 2000 mužů dobrovolně přihlásilo na čtyři sta dívek a tyto „Svobodovky“ se znamenitě osvědčily nejen v pomocných službách armády, nýbrž i v otevřeném boji.

A volyňská žena u nás dnes? Nacelkala se dlouho ve starostech, než se mohla vrátit k svému muži, který si jako dobrý bojovník vybojoval návrat do vlasti, ale také mnohdy dlouho čekal, co mu osud přinese. Ale volyňská žena hledí pevně budoucnosti státní. Vzdání své dědičce v sobě; jednu původní z Čech od svých dědů a pradědů, kteří zde žili ještě před 80 lety, a druhou z doby, prožívající v cizině často strohě, která jí zocelila a charakterově vyhranila.

Byly nalezeny páněské hodinky v Zatici na ul. Vrchlického. Majitel nechce se přihlásit v autorskole V. Vlka v Zatici, Safařikova 1035/44.

metru, na němž by nepadl bojovník za naši svobodu.

A když jsme v třetí výroční den slavného vstupu I. českosl. armádního sboru v SSSR na půdu československa prohlíželi noviny, byli jsme hluboce uraženi. Různým skandálům a pochybným tanečním byly věnovány dlouhé sloupce, avšak pro 90.000 čestných bojovníků se našlo tak málo místa a tiskářské černé. Možná směle říci, že všichni československý tiskodromy neobtoval ani jednu tisícinu tiskářské černé vzpomínkami na Duklu ve srovnání s množstvím krve, která protékala v době bojů za desetinu vteřiny. Některé časopisy otiskly obrázek a 2-3 řádky textu a zdá se, že i to spíše pro ozdabu listu, než aby vzpomněly osvobodovatelů bojů.

Přáme se, jak je možné, že náš tisk, který věne tak málo místa různým bezpodstatným šarvátkám, případně ukřivděným kolábováním, tak ignoratosky se zachoval k tomuto významnému jubileu?

Ivlja - vzpomínka z bojů

Byl slunný, podzimní den, kdy naše četa tankových automatičků, bez ztrát přeběhnuvši hustou mimometnou palbu nepřítelů, vnikla do vesničky Irlja, asi 6 km vpravo od Dukly. Měli jsme rozkaz, vykonat průzkum a zaujmout obranu na okrajích vesnice. Nepřítelem nepozorovaně došli jsme až k silnici, kde byla vedle mostu hromada aktovek, brašen a jiného haraburdí, které Němci patrně nemohli včas odvézt do rajchu. Spojení jsme neměli s nikým a proto bylo nutno zachovávat největší opatrnost, abychom se nedostali do pastí. Právě jsme se radili s veliteltem naší čety, čet. Biharem o dalším postupu, když jsme zaslechli a vzámutí pozorovali rojnicí Němců, postupujících v našem směru s nepřiblížením podaným fvaním „hurá“. Bylo jich asi šedesát. Na rozkaz čet. Bihara jsme je nechali doběhnout na vzdálenost 50 m, načež byli všeple přivítáni nábou všech našich utomatů a r. kulometů. Překvapení a ohromení „švábů“ v neposledněm spechu zmizeli z pole, kde zanechali několik mrtvých a raněných. Nějakou chvíli byl kříd, než se Němci vzpamatovali z horké lázně. Brzy nato se však zahájili nový útok, na který se všeple připravovali. Byli však opět nuteni ustoupit. Naše postavení bylo nevýhodné, neboť nás bylo celkem 15 mužů a v hrolabitém terénu nás mohli lehce obcházet. Proto jsme stonostně asi o 100 m zpět, kde jsme se zakopali při častých přenadech dobře zastřížením mimometky Němců. Tito posici jsme se rozhodli bránit stát co stůl, neboť dalším ústupem bychom pustili nepřítel do boku sousední jednotky Rusů, která sváděla prudké boje v kopcovitém a zalesněném terénu po pravé straně Irlji. Pokusy Němců, proniknouti na našem úseku, ztroskotaly.

Asi po 12. hod. jsem byl poslán

Vzdáři sdružení čs. zahraničních vojáků učinilo vše, aby denní tisk měl dostatečný a hodnotný materiál. To není jen nevděk vůči našim padlým spolubojovníkům a válečným invalidám, to jest i mateřské stanovisko vůči brannosti státu. Nelze se pak divit, že naše obyvatelstvo velmi málo ví, jaké zásluhy má zahraniční armáda o osvobození republiky, ale že tak často se lidé, postavení na veřejných místech, velmi odmitavě chovají vůči zahraničním vojákům při uplatňování jejich požadavků. Tisk má povinnost vychovávat naši mládež v duchu bojových tradic, učít a vštěpovat jí v paměť ty slavné činy československého vojáka za naší svobodu a združňovat, jak druze byší spisovatelé vykoupeni. Nezapomínat na děti, kteří by měli napast do dětských čtenek povídky, které by se děly od malíčka učily, vstřebávaly tak lásku k vlasti a úctu k padlým bojovníkům.

Skt. Jar. Dostál

se svob. Jeničkem k zajištění právo našeho křídla, které bylo neoklikrát přepádeno mimometnou nábou, z čehož se bylo lze domýšlet, že se tam Němci pokusí o proniknutí. Zakopali jsme se u polní cesty, vedoucí k říčce, u poslední chalupy, která ihned nato byla zasažena dvěma minami do střechy. Čet. Bihar vynesl i této hofiči chalupy hrnek smetaný a několik okrajových „pírohi“ s fasolí, do kterých jsme se s chuti zakusili. Asi za hodinu nato náš navštívil dva ruští důstojníci, velitelé sousedního praporu pěchoty.

„Kak požívajete, rěbiata?“ tážal se major a sedl si k nám do zákopu. „Charaš, tovaryš major.“ „A machorki u vas chvatajete?“ Machorky měl každý z nás plně kapsy a tak jsme si ubáhlí do čtvrtky novin podobné „fajky“ a pokračovali v přátelském hovoru. Když se naši přátelé důstojníci vrátili ke svým jednotkám, jasně jsme si uvědomili, jaký význam pro nás má ta slatěnáč, že máme tak hrdinné a bratrské spolubojovníky. Slovany, v tak těžkém boji o svobodu naši neudržáží vlasti.

K večeru podnikli Němci poslední útok na Irlju, avšak přesvědčili se o marnosti svého počínání a proto ze vzteku zapálili většinu stavení.

Snad je ani nenapadlo, že brzy bude v naší moci nimitéž v německých vesnicích, ba i v samotném Berlíně.

V. Šmidt.

Vladimír Vegrcht, nar. 1888, nechce se přihlásit do kanceláře Svazu Čechů z Volyne v Zatici. Jmenovaný se má dostavití na lékařskou prohlídku u Státního úřadu pro válečné poškození v Praze, který mu zaslal úverovou stvrženku na jízdné na naši adresu.

Rodinu Buchalcovou z Lucka hledá Antonín Kačaba, Stanovice čp. 5, okr. Dvůr Králové.

Hlidka volyňských záložníků

V této hlídce chcí informovati volyň. Čechy, zál. poddůstojníky a důstojníky o vojenských novinkách a událostech druhé světové války. Říkáme-li si my Volyňáci, že jsme věrná stráž Československé republiky, musíme si uvědo-

miti, že nestačí být vojákem jen svým odhodlaným srdcem, je nutné mít k tomu dokonalé voj. znalosti. Vyzýváme proto „Svobodovce“: sledujte naši hlídku, zaslějte nám dotazy, které rádi uveřejníme a zodpovíme. Cile.

Až přijde první sníh

Až přijde první sníh a s větvi namrzlých ledové perly skanou jak slzy v tichém bolu, půjdeme zase spolu cestičkou zapadanou.

Tak jako v jara dnech, kdy v smělých mládí snech družkou mi byla's věrnou, v loučení, ve sledhání, v radosti, ve zklamání, vždycky jsi byla se mnou.

A třeba přišel sníh, zamrzl na rtech sních a duši cosí tísni ...

Ať vír mrazem věje, my půjdeme přes závěje dál spolu, moje písmi!

J. Ž a h o r s k ý.

Slyšeli jste v rozhlase

„Je správné, že venkovské děti dostanou svůj přídel mléka, ale nezapomente, že na jedno dítě venkovské, že zemědělství, připadají tři děcka z kruhu nezemědělských.“

„Mohu vám slíbit, že stát se bude starat o to, aby se nikde neplytvalo tím vzácným darem, jímž je mléko, že se bude starat o jeho povtavé a rychlé rozdělení a že bude dbát o to, aby právě mléko se nestalo předmětem zistného obchodu.“

Pani Hana Benešová:
„Mléko všem dětem.“

„Rodiče musí být k dětem objektivní, aby byli jejich dobrými kritiky, ale zároveň aby nebyli zaujati vůči škole a jejím požadavkům. Učitelé a profesori musí mít víc pochopení pro starosti rodičů a snahy po proniknutí k osobnosti dítěte, nejen s ohledem na vědomosti, ale pokud jde i o povahové rysy, sklony a zájmy, které vytvářejí postoj dítěte ke škole a jejich výchova a utváření sbližují rodinu a školu.“

A. J. Novák: „Rodiče jdou do školy.“

Raketové zbraně a jejich použití v druhé světové válce

Poslední válka přinesla na poli techniky veliký pokrok ve všech oborech. Jedním z nich bylo vzříšení raket, ať již jako strel, nebo jako letadel. Princip raketového pohonu jest vyjádřen zákonem Newtonovým: každá síla, t. j. akce, budi sílu téže velikosti, ale opačného směru, čili reakci... Plyny, které vzniknou spaléním pohonných látek, slouží jako hnací agens každého raketého motoru. K tomu spalování jest zapotřebí kyslíku. Ten jest obsažen v pohonné látce, nebo jest brán z vzduchu, po případě jest vezen s sebou, ať již ve formě stlačeného, nebo kapalného kyslíku. Použití raket stalo se pro jednoduchost zařízení, snadnost odpalování a odstranění zpětného nárazu velmi rozšířeným jak u Spojenců, tak i u Němců.

Raketový strel bylo používáno nejprve jako doprovodných zbraní proti tankům. Byli to Američané, kteří sestrojili t. zv. Bazooku, ze které raketa byla odpalována elektrickou jiskrou. Němci Bazooku podoboli a tak vznikl jejich „Pancéřový děs“. Rovněž Angličané měli raketovou protitankovou pušku, zvanou PIAT. Snad nejnepřehlednější raketovou protitankovou zbraní jest německá pancéřová pěst. Střelba z ní byla velmi účinná, avšak pouze na malé vzdálenosti. Při střelbě bylo nutno dbati veliké opatrnosti, nebo plyny unikající zadním koncem trubice ohrožují až do vzdálenosti šesti metrů.

Rovněž známé střely V-1 a V-2 byly hnány reaktčním motorem. Za letu vážily střely asi 2.155 kg a nesly 1.000 kg výbušnin. Při startu jim byla udělena jistá počáteční rychlost a při letu spalováním směsi paliva a vzduchu produci horké plyny vylučují reaktivní sílu střely. Po letu trvající určitou dobu byl přívod paliva jicím způsobem vypnut a střela se zvířila samočinně vypnut a zemi vybuchla. V-2 používala k pohonu alkoholu a kapalného kyslíku. Měla nálož o váze 1 tuny.

Ve Spojených státech zkouší se nyní ukonšit raketové zbraně V-1 a V-2 a dle výzkumů technického oddělení americké armády lze očekávati zvýšení doletu těchto zbraní a nahrazení trhaniny v jejích hlavně atomovou výbušninou. Uskutečněním těchto plánu stala by se V-2 jistě nejmožnější válečnou zbraní atomového věku.

Proti cílům pozemním použili raket nejprve Rusové v roce 1942 u Stalingradu a Leningradu. Používali jich

s velikým úspěchem k ničení prostorových cílů v salvách. To byly ty slavné Katjuše, Andruše atd. V Rudé armádě byly vytvořeny celé raketometné jednotky a osvědčily se jako úplně nové a moderní bojový prostředek.

Rovněž Němci používali raketových strel proti pozemním cílům. Tyto střely byly odpalovány z tenkostěnných trubec, uspořádaných ve svazcích po 6 nebo 10 na lehká letadla. Některé tyto střely mohly být odpalovány přímo z transportních truhliků, bez použití jakéhokoli dalšího zařízení.

Americké námořnictvo používalo s velikými úspěchy raketomety, jímž byly vyzbrojeny přistávací čluny. Byly použity hlavně v bojích v Tichomoří s takovými úspěchy, že vylodění pak probíhalo prakticky bez ztrát. S určitostí možno prohlásit, že rozmanité rakety budou nejdůležitější zbraní příští možné války. Raketové střely se dají vyrábět mnohem jednodušeji a levněji než dosud užívané dělostřelecké střely. Raketomety jsou také značně levnější než děla.

Nastává tedy nové období vojenství, doba raket. Jejich použití nezůstane však omezeno pouze na obor vojenství. Doufáme, že rakety se uplatní také jako dopravní prostředek jak pro účely civilní, tak i vědecké a zpřístupní lidstvu oblasti až dosud nedostupné. To snad bude nejlepší a nejpraktičtější využití raket.

Pořádání kursů pro příslušníky čs. armády v zahraničí

Ministerstvo průmyslu vyhláskou ze dne 7. října t. ř. č. 1043, uveřejněnou v úředním listě ČSR, I. díl, částka 162, oznámilo, že pro příslušníky čs. armády v zahraničí a jiné účastníky národního boje za osvobození, kteří hodlají nastoupiti živnost a nemohou se prokázati učebním vysvědčením a průkazem o předepsané činnosti v živnostech, budou uspořádány kursy Ústavem pro zvelebování živnosti v Praze. Přihlášky do kursu se podávají u ředitelství ústavu na formulářích tímto ředitelstvím vydaných a jsou kolku prosty. K přihlášce nutno připojiti výměr živnostenského odd. ONV, kterým se na něm průkaz o úspěšné absolvování kursu podle

§ 10, odst. 3 zákona č. 255-46 požaduje. Účastníci kursu zaplatí za ubytování a stravování v době kursu a závěrečné zkoušky předem 1200 Kčs. Nemažetní účastníci kursu v případě zvláštního zřetele hodných mohou býti části nebo zcela od placení této částky osvobozeni. Jízdné do místa kursu hrađi účastník z vlastních prostředků.

Mezi volyňskými Čechy je značná část příslušníků Českoslov. armády v zahraničí, kteří bud jako mladiství nedokončili učební dobu nebo nebudé jim možné dokázati dělku předepsané praxe potřebné k nastoupení živnosti a proto doporučuje se jim absolvování kursu.

Vánoční příspěvek důchodcům a obětem války a persekce

Podle osnovy zákona schválené vřadnou budou vyplaceny jednorázové mimořádné příspěvky poživatělm důchodů z veřejnoprávního důchodového pojištění, kteří mají nárok na starobní v prosinci 1947. Mimořádný příspěvek činí u důchodů invalidních a starobních 1200 Kčs, u důchodů vdovských a vdoveckých 1000 Kčs, u důchodů sirotčích 700 Kčs a u přídatků na děti (vychovacích příplatků) 300 Kčs. Obdobné příspěvky se budou poskytovat též poživatělm důchodů z úrazového pojištění, pokud ovšem nemají již nárok na příspěvek z pojištění důchodového. Přídatky mají být vyplaceny v době od 1. do 20. prosince 1947.

Letos po prvé zaručí zákon vyplatu vánočního přídatku i obětem války a persekce podle zákona č. 164/1946 Sb. Nárok na vánoční příspěvek podle tohoto zákona mají však jen ti důchodci stát. úřadů po válce. Poškozenec, kteří nedostanou vánoční příspěvek jako veřejni nebo soukromí zaměstnanci, nebo jako důchodci započatovacích platů z prošetřků veřejnoprávního důchodového pojištění, po případě úrazového pojištění. Pro in-

validy se snížením výdělečné schopnosti 45% až 100% činí příspěvek 600 až 1200 Kčs. Příspěvek na každé dítě činí 300 Kčs, pro vdovu 1000 Kčs a pro ostatní pozůstatle 700 Kčs.

Na vánoční příspěvek mají nárok všichni zaměstnanci, tedy i učnové, kteří jsou u svého zaměstnavatele po celou dobu od 1. září do 10. prosince 1947 v pracovním nebo učebním, případně služebním poměru. Za obdobných podmínek přísluší vánoční příspěvek i domáckým dělníkům a domáckým živnostníkům, i když nepodléhají pojistné povinnosti podle předpisů o veřejnoprávním nemocenském pojištění zaměstnanců. Proti loňskému roku byl vánoční příspěvek skoro dvojnásoben. U ženatých mužů a vdaných žen činí příspěvek 1500 Kčs, u svobodných zaměstnanců starších 18 let 1200 Kčs. U svobodných mladistvých zaměstnanců a učňů činí příspěvek do dokončení 16. roku 400

Kčs, do dokončení 17. roku 600 Kčs a do dokončení 18. roku 800 Kčs. U domáckých dělníků i domáckých živnostníků činí příspěvek 18% hrubé pracovní odměny dosažené v době od 1. září do 10. prosince 1947, pokud takto vypočtená částka nepřesahuje výši příspěvku pro ostatní zaměstnance. Zaměstnanci mají kromě tohoto další nárok na příspěvek 300 Kčs na každé dítě, pokud na ně dostávají roční přídatky podle zákona č. 154/45 Sb. Zaměstnanci, kteří od zaměstnavatelů dostávají bezplatně byt a stravu, na příklad pomocnice v domácnosti, čeled a pod., s výjimkou mladistvých zaměstnanců a učňů do dokončení 18. roku přísluší 75% příspěvku. Nárok na příspěvek ke dni zůstává však v tomto případě ne dotčen. Min. soc. práce je snázede nedostáti, že obě osnovy zákonů nemohly být včas schváleny, vypláti příspěvek zálohově.

Ze zájezdu na Moravu

Rudé právo:

Nedostatečně využití bezúročné záplýčky volynským Čechům

-on- Osídlovací referát ONV v Zatičí má k dispozici značné částky pro výpomoc sociálně slabým reemigrantům. Dosud bylo však podáno jen 145 žádostí o sociální výpomoc z nichž 80 je v seřetěni, v 56 případech bylo žádostem vyhověno a 9 žádostí bylo zamítnuto. Celkem bylo pro tento účel vyplaceno až dosud 50.900 Kčs.

Tento počet přihlášek i vyplacená částka je naprosto nepostačující. Tak nebude možno vyčerpat všechny prostředky, které osídlovací referát má pro tento účel k dispozici a které má vyzrát do konce roku.

Reemigranti z řad volynských Čechů ucháží se většinou o sociální výpomoc, kterou lze povolit jen v tom případě, jestliže žadatel nemá žádných příjmů a nemá také žádných blízkých příbuzných, kteří by mu mohli výpomoci.

Naproti tomu možnost k získání bezúročné záplýčky, která činí 5000 Kčs, není využívána. Upozorňujeme proto volynské Čechy, že tyto bezúročné záplýčky se poskytují na dobu 3 až 5 let a dostatečným krytím je majetek zanechaný v cítině nebo nárok na poskytnutí náhrady válečných škod. Pořebný reemigrant se tedy nemusí obávat zadlužení a ani toho, že jeho záplýčka bude nějakým způsobem vyváhána. Doporučujeme proto volynským Čechům, aby této záplýčky plně a co nejdříve využili.

Ministerstvo sociální péče sleduje zde pouze jediné: pomoci reemigrantům z Volyně v jejich těžkých začátcích tak, aby je tyto záplýčky v budoucnosti co nejméně zatěžovaly.

Byl jsem vyslán Svazem Čechů z Volyně do Hladkých Životic, okr. N. Jičín na Moravě, k slavnosti odhalení pomníku padlým vol. Čechům z Janovky u Spakova, jejich rodinni příslušníci se v tomto kraji usídlili.

Na místě jsem zastal hr. Duška, který pomáhal organizovati tuto krásnou pietní slavnost. Do rozsáhlé obce se sjeli ze širokého okolí příbuzní a známí krajané zde usídlených, takže účast byla velika. Po mši sv. v místním kostele vyšel velký průvod na rozcestí, kde je postaven pomník se jmény padlých: krásný leštěný jehlan. Za účinkování pěveckého sboru, tři kněží a hubdy, a po pronesených modlitbách projevch bratří kpt. Kropa, por. Stehlika, čet. Duška, předsedy MNV, kanovníka Stříže, J. Duška a recitací mládeže vyzněla slavnost velice krásně a dojemně.

Odpoledne měli jsme zde založiti odbočku Svazu Čechů z Volyně. Protože o sídlo odbočky se také uchází Suchdol a odpoledne, kdy se měla odbyti ustavující schůze, nebyli již přítomni krajané ze vzdálenějších obcí, dohodnuto, že br. styč. důst. por. Stehlik svola schůzi všech zainteresovaných do Suchdolu na příští neděli a odbočku založí sami.

Využil jsem svého zájezdu, navštívil také další severní Moravu a sdělím vám některé poznatky.

Velmi mile překvapí své všude mnoho překrásných lánu rostlosté oziminy. Zvláště na Opavsku jsou oziminní osady velké lány a mnoho polí zimní řepky. Hospodářům jest zde nyní výhodněji, protože i žně byly bohatší než v Čechách a zvláště na Zatecku. Jen ve vyšších polohách najdeme ještě leckde dvoletá strništna.

Dne 21. listopadu byl jsem také

přítomen na schůzi našich krajanů ve Šternberku. Byla tam komise z minzem., hlavnio štábu, min. soc. práce a ONV. Projednávaly se možnosti dosílení našich krajanů. Za odbočku SOV ve Šternberku pronášel požadavky pan Růžička, který ale není Čechem z Volyně. Při vchodu do zasedací síně upoutala moji pozornost tabulka se záznamem, kterak obce v okrese šternberském plní kontingent. Jest velmi zajímavé, že některé obce splnily dotávku až na 200% a hned vedlejší obce, které také ještě jsou v rovnině, mají v dodávce velký rozdíl. Jednou z obcí, která je mezi posledními, totiž s pouhými 10%, jest Domašov nad Beřvou. Na toto bych chtěl upozorniti zvláště, neboť v této obci jsme ihned po válce utvřili hospodářské a průmyslové družstvo. Až toto mělo ve svém středu odborníky jako ing. Sopra, ing. Kavanu, por. Zárutnického a mnoho jiných, z velké většiny zahraničních vojáků, byly této působeň takové potíže a těžkosti, že byli nuceni znechuceni odejiti. Podniky nebyly dosud ani znárodněny, ani o ně nežádá MNV, ani ONV. Nyni na splnění dotávky a jitem je viděti tamní hospodářství. A většina dřívějších uchazečů je dosud bez náležitého zabezpečení existencního.

Také jsem v okolí prohlédl několik mlýnů. Našel jsem 4 podniky, z nichž jeden o 4 složeních má deficit pouze o kolem půl milionu Kčs. Ostatní, také menší mlýny, mají ztráty každý přes 1.000.000 Kčs. Ano, prosím, šest nul vzadu a jednička předem (nár. správcem). Nyni, že již dále to kořistiiti nepřibude, budou tyto podniky přidělovány přednostním uchazečům. Prý se vány nemusí bát, neb dluhy převzeme fond národní obnovy. V. Hovorka.

Krajanská Morava v práci

Člův spolkový ruch, který se projevuje zakládáním občoděk, organizováním pomocných akcí, zřizováním bohoslužebných středisek obou hlavních vyznání, stavěním památníků padlým volyňským hrdinům, je důkazem, že volyňští krajané na Moravě nezapahý. Jedním takovým projevem, který je tobo důkazem, bylo svěcení pomníku v Hladkých Životičích na okrese N. Jičín, které se konalo dne 16. listopadu 1947 a jehož se zúčastnily stovky krajanů ze severní Moravy a Slezska. Slavnost byla důkazem zřetelnosti a síly malé krajanské pospolitosti pocházející z obcí kolem Hrušvice. Zahájena byla seznámením večerem v sále pana Kabátá, na kterém účinkovala volyňská hudba p. Dvořáka z Martinovic. Ráno pak slavnost začala vzpomínkou v hoh.úzbaní v chrámu, který byl v hoh.úzbaní. Bohoslužby

Stěžujeme si

Přijel jsem do vlasti v květnu 1947, je mi 60 let, jsem s manželkou prozatím na bytě. Sám jsem se zúčastnil první světové války v České družině, po válce jsem začal s holýma rukama a pomalu jsme si zakoupili 12 ha půdy a postavili stavby, při tom jsme vychováli jednoho syna a čtyři dcery. Ve druhé světové válce se syn a tři ze svých zúčastnil bojů v armádě gen. Svobody.

Já jsem domů zanechal 12 ha půdy a stavby s inventářem, tady bych chtěl pouze nějaký slušný domek, abych nemusel jít na něm dělat velké opravy. Pořád se nic nehodilo, čekal jsem, až se něco uvolní, poněvadž jsem nechtěl, aby někdo poukázal na mne. Ze jsem ho vyhodil. Stalo se, že kolem 15. října t. r. uvolnil se rodinný domek čp. 58 v Podolí u Mohelne, podal jsem si na něj žádost k MNV, za nějaký čas mi žádost vrátili a sdělili toto: „MNV v Podolí VM oznámuje, že Vaši žádosti nebylo vyhověno, rod. domek byl přidělen jinému uchazeči.“

Zjistil jsem si, že tento uchazeč není žádným přednostním uchazečem a je poměrně mladý a měl kde bydlet, bylo mu to přiděleno pouze proto, aby to nedostal Volyňák. Odvolal jsem se proto na ONV v Zábřezě, dodnes jsem ale odtud nic nedostal a podle prohlášení p. předsedy v Podolí, který řekl, že i když ten domek musí tento správce opustit, já jsem stejně nedostanu, ale někdo jiný, pozbyl jsem již naděje a vůbec naděje ve spravedlnost.

Zima se blížá a já nemám kde bydlet, ještě k tomu jsem nemocen a také nemám peněz, abych mohl jezdit do Prahy a dožadovat se přednostního práva, které bohužel, jak vidím, není vůbec bráno v úvahu.

Co mi ještě zbývá nyní? Snad následovat příkladu řady Volyňských, kterým MNV přidělily 4x2 m půdy k věchnému oplotníku. Nevím...
Josef Palla, t. č. v Ujezdě

sloužil a kázal kanovník P. Josef Stříž, zasloužil volyňský misionář, a spolslužba P. Křenek, býv. duch. správce a zakladatel českého kostela sv. Václava na Hrušvicích. Kázání P. Stříže nabádalo Volyňské k věrnosti vlasti a přinášení obětí, tak, jak tomu bylo na Volyni. Slova zkušeného kazatele nezlázala bez ohlasu a mnohé oko zaslelo radostí nad útěchou, které se všem dostalo. Po hoh.úzbaních seřadil se průvod, na 1500 duší, ve kterém jsme viděli vedle legionářů SNB, hasiče, mládež školní i dospělou a stovky mužů a žen, jakož i četné oficiální zástupce. Svaz Čechů z Volyně zastupoval kpt. Vlad. Knop a ppor. Vojtěch Horvorka, Kruh přátel volyňských Čechů a Věr-nou stráž br. J. Dušek. Dále tam byl národní výbor, pěvecký sbor MRO a deputace krajanů ze Slezska i z Čech. U pomníku byla zahájena slavnost sborem „Sláva velkým synům“ a zahajovacím proslavem bratra Josefa Duška, který prostými slovy uvítal všechny tak, jak jen volyňský člověk dovede. Pak následovaly projevy br. T. Tětiny, Šimra, kpt. Knopa, por. Stehlika a J. Duška. Projevy

byly vysoké úrovně a zanechaly hluboký dojem. Mezi projevy byl předneseny volyňskými dětmi i dětmi místní školy básně a sborové recitace, které jedinečně zapadly do rámců slavnosti. Před posvěcením byl pomník odhalen br. por. Stehlikem. Svěcení provedl pak P. Stříž za asistence místního duchovního správce a P. Křenka. Kázání, které následovalo, osvětlilo velký mravní význam obětí, kterou padl za vlast přinesl a připomněno všem naší povinnost k této tu a ke všem pozůstalým po nich, t. j. k sirotkám a k vdovám. Hymny pak zpěteily tute krásnou slavnost, o níž se zastoužil místní volyňští pracovníci se zdejším a velkou mírou i předseda MNV p. Šimer. Velké účasti, důstojný průběh, krásná úroveň jsou důkazem toho, že láska k obětem krve jest na Moravě živá a že Volyňští se sžívají s novým okolím. Slavnost byla současně vzpomínkou na obětí, které přinesla RA velkého našeho slovanského bratra SSSR. Páli bychom si, aby takových slavností, které by svornost v národě a lásku jedněch k druhým využily, bylo více. Dk.

Volynští Češi v Novém Malíně hospodaří dobře

Jedete-li vlakem z Olomouce do Šumperku, neodoláte touze navštívit předposlední stanici Nový Malín. Je to obec dlouhá 5 km, která až do osvězení se jmenovala Frankštát a měla tehdy asi 2500 obyvatel Němců. Dnes jsou zde novoosidleni ze všech okresů země Moravskoslezské a jsou zde Rumuni, Maďaři, ba i cikáni, ale zde hlavně hospodaří tu na 35 usedlostech volyňští Češi, jejich obec na Volyňsku byla za války Němci vyplněna a obyvatelstvo — ženy i malé děti — vyvražděno nejsurovějším způsobem. — Zůstali jen muži, kteří byli na vojné nebo jinak mimo obec, a ženy, kterým se podařilo uprchnouti. Dnes m. Volyň Malín 403 domů a má 1500 obyvatel, z nichž je 152 volyňských Čechů.

Byli jsme svědci, jak zde ta směle- se novoosidlenec z nejrůznějších krajů, lidí, kteří se dříve nikdy neviděli, hospodaří. V rozhovorech na MNV s osidlenec z Volyňska i jejich důvěrníkem p. Peříškem i jinými zemědělci této obce, a ze všeho toho, co jsme viděli, přesvědčili jsme se, že velká většina osidlenec a zejména Volyňští Češi, snaží se svědomitě a s celou vážností i houževnatostí plnit svoje úkoly a povinnosti. Dobrou vzájemnou výpomocí sousedskou provedeny byly všechny sklízňové práce v létě i v podzimě včas a řádně, k čemuž jim značně přispělo i to, že je zde dostatek hospodářských strojů. Vše je zde už řádně obsaho a také orba je už téměř úplně provedena.

Na předepsaný kontingent pšenice 1200 q dodala již obec Nový Malín 1128 q a na předpis 1400 q žita je dodáno již 1223.52 q. Další dodávky jsou plněny plynuce a dá se plně oček-

ávat, že předpis bude splněn nad 100%.

Obětavou svépomocí začínají si občané Nového Malína budovati Kulturní dům a plánují postupně akce, aby si zde pořídili vše, co s hlediska kulturního i zdravotního obce potřebuje, aby se všem stala rodostným a spokojeným domovem. Šr.

Nová odbočka SCV na Moravě
Dne 23. listopadu byla ustanovena v Olbramovicích u Mor. Krumlova další nová odbočka SCV. Činnost odbočky se vztahuje na okres Mor. Krumlova a do jejího výboru byli zvoleni: předsedou br. Václav Vorel a jednatelem br. Vladislav Hybler, oba starí, osvědčení pracovníci ještě z Volyň. Rovněž za ostatní členy výboru byli zvoleni starší spolkaři, což dává oprávněnou naději, že odbočka bude zdárně řešit úkoly, které před sebou razí. A že je tch úkoly dost, to zdůraznil ve svém projevu na ustavující schůzi br. Hybler.

Je pravda, že tato skupinka našich bratrů, otrhnutých od ostatní rodiny Volyňské a tak trochu zapomenutých, začala řadu těžkostí při svém osidlování, ale je také pravda, že tato osidleni provedla velmi úspěšně. Jako důkaz budíž zde uveden fakt, že jsou tam usídleny všechny vdovy po padlých příslušnících armády, to poměrně ještě dobře. Proto také věříme, že nyní, když tyto naši bratři mají svou organizaci, nebudou se již cítit tak, jako by byli od nich „Boh vysoko a car dalko“ a že se dalších svých úkolů čestně zhostí, k čemuž jim přejeme plný úspěch a mnoho zdraví. J. Foitík.

Provádění stavebních investic na přiděleném zemědělském majetku

Některé osídlené zemědělské usedlosti nejsou vybaveny dostatečnými budovami, jak toho vyžaduje trvalé úspěšné hospodaření na přidělené půdě. Příčinou toho jest buď okolnost, že bývalí vlastníci budovy za války neudržovali v řádném stavu anebo že budovy byly válkou poškozeny nebo zničeny; v některých případech byly přidělené budovy neúplně nebo nepostařující, a to zejména tam, kde šlo o dělení budov nebo sloučení menších usedlostí anebo byla přidělena jen půda bez budov.

Abý přidělení usedlosti byla umožněna a usnadněna výstavba, doplnění nebo přestavba budov, zaslalo ministerstvo zemědělství svým osídlovacím komisím a státním obvodovým úřadům pro pozemkovou reformu rámecové informace s tím, aby osídlením (přidělcům) poskytovaly podle nich

podrobné informace o tom, jaké technické a finanční možnosti a výhody poskytují dosavadní zákonná ustanovení. Za tím účelem upozorní osídlovací komise ministerstva zemědělství (státní obvodové úřadovny pro pozemkovou reformu) prostřednictvím rolnických komisí osídlenec (přidělce), že potřebné informace ve věcech výstavby budov usedlosti mohou obdržeti u osídlovacích komisí ministerstva zemědělství (stát, obvodových úřadovny pro pozemkovou reformu), kde bude tímto úkolem pověřen způsoblý úředník.

Ministerstvo zemědělství žádá zároveň okresní národní výbory, jakož i pobočky Národního pozemkového fondu a sdružení JSCZ, aby osídlovací komise (státní obvodové úřadovny) v této činnosti podporovaly a s nimi vhodným způsobem spolupracovaly.

Více ohledu k potřebám dětské výživy

V Anglii nyní velmi ostře kritizují své kuřáky. Hrozí se toho, kolik drahých valut prokouří za jeden měsíc v době, kdy se anglický občan musí omezovat ve věcech, které jsou pro život daleko důležitější než tabák. U nás se dosud nikdo neodvážil v tomto ohledu podobit kritice naše národní hospodářství.

Jedno naší vládě musíme priznat: snažila se všemi silami získat pro naše kuřáky dostatečné množství domácího kuřiva. Jiná otázka je, mohl-li brát více ohledu na kuřáckou vášeň většiny svých občanů než na životně nutné potřeby všech svých občanů a z nich především na potřeby svých dětí, které nejvíce utrpěly šesti letou německou okupací.

Sledujete bilanci našeho zahraničního obchodu, uveřejňovanou předně každých měsíc? Je to velmi poučné a mnohdy velmi zářezřejcí. Sice už jsou pro protialkoholní tažení pryč ty doby, kdy na prvním místě našeho dovozu ze zahraničí byl alkohol, ale na jeho místo nastoupil tabák, který v těchto měsících figuruje vždy na

prvých místech (v březnu na prvním) našeho zahraničního dovozu ve stamilionových hodnotách.

A teď porovnejme tyto stamilionové sumy, které naši občané proměňují v obláčky dýmu, s poměrně nepatrnými hodnotami, za které jsme obstarali ovoce, které naše děti tolik potřebovaly v zimních měsících a kterého dostaly tak mizivě málo. V únoru bylo vydané

Zádné dítě u nás, které je mladší než osm let, nevidělo ve svém životě banán, nezná víbec, co to je! Nežádá se vám to strašné? Myslím, že tu vlada podecňovala trochu ty, jimž vládne. Ze pro svoje děti by bývali byli ochotni vzdát se aspoň části svých kuřáckých a pijáckých vášní, aby jejich děti dostaly v poměrných, banánch, fích, datích, bokoládě, kakau atd. tolik potřebné látky, ale i pochoutku a radosti.

A není tu stát, snažící se uspokojit nižší pudy svých občanů, jejich metlou? A není svým obchodním zájmem na zisku z alkoholu a z tabáku brzdu lidského pokroku? PH.

Z okresu Stříbra. O tom, jak se někde jedná s volyňskými krajan, přinesli jsme již mnoho ověřených zpráv. Nyní uveřejňujeme zprávu novu. Krajan Václav Helebrant, reemigrant z Volyně, příslušník zahraniční armády, byl usídlen v obci Třebouz na okrese Stříbra osídlovací komisí min. zem. na čp. 21. Půda mu byla přidělena ve výměře 7 ha. Část byla přidělena z usedlosti syna předceďy mu byly oseté pozemky předávány, bylo to s podmínkou, že nahradí semeno a zaplatí za práci. Když však Helebrant úrodu posekal, pan Vácha přijel se svými lidmi, obilí naložil, a přestože bylo zavoláno SNB, obilí odvezl. Tento pán má při své usedlosti 20 ha půdy.

Přesazené stromy

Jezdíval jsem dlouhý čas na Volyně a pozoroval jsem tam život jednoho dobrého krajana u Zdobulovna. Tento měl v obci statek, malý a krásný sad. Stalo se však neštěstí a usedlost mu vyhořela. Stromy v blízkosti stodoly ohorely a byl na celé stejné bolestný pohled, jako na celé spaleniště. On však nezašel. Na druhé straně obce, kde měl nádherný kus pole, postavil usedlost novou a zřizoval nový rozáhlý sad. Bylo mu však líto nechati stromy u vyhořelé usedlosti. Na podzim vykopal všechny stromy a zasadil je do nového sadu, kde byly mnohem lepší podmínky než v sadě starém. Ty mladé jen krátký čas zapouštěly kořeny a brzy se zazelenaly. Ty starší, jimž hospodář musel osakat kořeny, aby je mohl přesadit, ujímaly se pomaleji, ale nezasly. Trvalo to až tři roky, než se stromy přizpůsobily a zapouštěly nové kořeny a pak přinášely ovoce.

Přesazenými stromy po velké vátčné bouři jsou naši drazi krajané u Volyně, které moudrý hospodář přasadil ze žirného sadu ukrajinského do válkou zruinovaného a zdeptaného sadu českého, aby tyto zapustice pevně kořeny, staly se jeho chloubou a radostí.

Malé stromky, t. j. naše volyňská mládež, ani nepocítila vělkou změnu, která se stala. Snad cestou zvaly poněkud jejich koruny, ale po příchodu domů otrepaly se jako ptáčka a již některé z nich rozkvétají nejkrásnějším květem. Ve škole jsou první v učení i chování, své postavení v národě chápou správně, jenko škarohlídy, ale optimisté a nositelé radostného života v rozbuřeném moři. Máme z nich nesmírnou naději. Horší je to již s těmi starými stromy, které přilili zapustité kořeny v jiné zemi. Tyto velmi těžko snášely vělkou změnu poměrů a těžko se přizpůsobují, ale přesto při době vůli to jde, a po čase stanou se dobrými hospodáři na národním liše. A jsou i takoví, kteří nesnesli tuto vělkou změnu, která se a ní stala. Stromy vyrostlé na žirně Ukrajině oplývající vřídím a medem jsouce přesazený na úhoru, zoufaly si a zvaly se veškeré naděje. Jsou to stromy, do nichž boufe a vitr nepochopení národa bije nejkrutěji.

Stalo se tak, jako při každé vělké věci. Vedle světla jsou i stíny a tím se musíme smířiti. Většina stromů přesazených z Volyně se ujala. Některé se ujímají, a těm, které usychají, musíme všichni pomoci, a to dobrým eylem i praktickou pomocí. My, přátelé a mladé stromky z Volyně, t. j. mládež, zalejme tyto stromy svou láskou, takovou, která krví zalité rány zahojí, po bouři radíe stromy narozvá a přinese do duší volyňského bratrstva radost a pokoj. Z těchto stromů pak bude nejkrásnější háj naší drahé vlasti, kam mnozí přicházejí budou pro radost a útěchu.

Jindřich Dušek.

Oznámení. Dne 30. XI. t. r. konala se o 12. hod. v místnostech pravoslavné církve v Zatičí vzpomínková nábožnost za br. Bohumíra Liška z Hrušvice, který tragicky zahynul.

Otec Václav Liška, Strkovice

Hulečtí se žení a vdávají. Dne 9. listopadu konala se v Dubčanech svatba br. Josefa Všetěcký a sestry Aničky Loskotové. Snoubence oddával v Zatičí otec Zach. Z. popsal br. Mikoláše Loskota vykonávající sňatky na sírky po padých ve Studentských domovech volyňské mládeže, která vynesla 3.500 Kčs. Vzdávámě všem darcům upřímně díky a mladým novomanželům do nového života přejeme vše nejkrásnější.

Zprávy svazu

Beseda s reemigranty v Zateci. V sobotu 29. listopadu t. r. sešli se do Zatece vol. Češi z blízkého i dalšího okolí na besedu, kterou uspořádalo min. soc. péče za součinnosti ONV. Zástupce min. soc. péče škt. Chlad promluvil oširně o zásluhách a povinnostech vol. Čechů, oběsle ale praktické, aktuální a nalehávě otázky zajímající všechny a nemohl popřít, že se dějí krůvidy a nevychází vstříc tak, jak se o tom mluví a píše. Nejvíce jsou mnozí vol. reemigranti dotčení skutečností, že jim, kteří přišli natrvalo osídlt pohraničí, není vyplácen osidlovací příspěvek jen proto, že přijeli a něco později, že nastoupili do zaměstnání 2. května a ne 30. dubna, že podali přihlášku o den později aneb že ji podali na nesprávném tiskopise. Jsou velmi roztrpčeni vdovy po padlých příslušnících RA, kterým jsou zaměstnání žadost o výplatu státního příspěvku vyživovacího, ačkoliv zaplatovací platy jim jsou přiznány.

Vol. reemigranti plní a splní své povinnosti ne slovy, ale činy. Žádají proto, aby i příslušné úřady nejen slovy, ale účinnou pomocí podpořily jejich snahy a pomohly překonat těžkosti a obtíže, vzniklé v důsledku reemigrace a v souvislosti se zakládáním nové existence ve vlasti. i. ca.

Volynské Čechy, žadatele o def. stát. občianství upozorňujeme, aby žadosti zaslané našim prostřednictvím zemskému národním výboru v Praze, vždy doložili opisy všech patřičných dokladů. Žadosti nedoložené budou vráceny k doplnění, čímž se oddělí jejich vyřízení. — O tom, které přílohy jest nutno doložit, poučí vás tabulka, uvedená uvnitř žadosti. Dále upozorňujeme, abyste žadosti patřičně doložené zasílali vždy Svazu Čechů z Volyně, který po jejich ověření a doporučení předloží je k dalšímu řízení ZNV v Praze.

Sociální záplky vol. reemigrantům. Všechny okresní nár. výbory vyplácí z rozpočtového úvěru ministerstva soc. péče t. zv. sociální záplky do výše 5.000 Kčs vol. reemigrantům. Ministerstvo soc. péče má pro tento účel 31.000.000 Kčs, které mají být do konce t. r. vyplaceny žadatelům. Je v zájmu vol. Čechů, aby plně využili této možnosti a žádali i n.e.d. u ONV o poskytnutí soc. záplky, která je bezúročná, může být splácena 3—5 roků aneb bude odpočítána od náhrady za majetek zanechaný na Volyni. Svaz Čechů z Ve-

lyně doporučuje všem vol. Čechům, kteří nutně potřebují peníze, aby požádali o soc. výplky, které vlastně ani půjčkou není a kterou lze spíše považovat za zálohu na majetek oceněný reemigr. komisí na Volyni. Tiskopisy žadosti zašleme na požádání.

Osávací akce CSCK. V nejbližší době přikročí Československý Červný kříž k osávací akci na celém území Čech. Spolky CSCK obdržely pokyny, aby v prvé řadě braly zřetel na volyňské Čechy. Hlaste se proto, kdo potřebujete odvětní soušátky, buď přímo u příslušného spolku CSCK nebo prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně.

Síroťkové z Volyně neb jejich přestoupi necht ihned oznámi Svazu Čechů z Volyně své adresy.

Dary na Malinský fond. Na společném vol. posvícení 5. X. t. r. v Babičích na Moravě bylo vybráno z podnětu br. Ráže 1.895 Kčs na MF pro podporu síroťků a vdov. Darcům srdečně děkujeme.

Založení odočky SCV v Podbořanech

Třináctý již ustanovený okresní odočkou Svazu Čechů z Volyně je okresní odočka SCV v Podbořanech, jejíž ustavení připravil zasloužilý krajský pracovník br. Foitík. Ustavující shromáždění konalo se dne 30. listopadu 1947 ve volyňské restauraci B. Masopusta v dopoledních hodinách. Za ústředí ze Zatece zůstal se br. Jaroslav Chudoba, jednatel SCV a redaktor Věrné stráže, který také po zahájení br. Foitíkem měl projev o úkolech Svazu a jeho okresních odoček. Naznačil, co vykoná Svaz pro krajany volyňské a co jest třeba vykonati. Po jeho proslovu zvoleno bylo předsednictvo schůze, které také řídilo volbu nového výboru, jehož kandidátku připravila zvláštní komise. Kandidátem na předsednické místo byl br. Foitík, který však v nejbližší době odchází do Zatece a proto funkci nemohl přijmouti. Po krátké debatě byl předsedou zvolen Jiří Rebl, profesor gymnasia, 10 členů výboru, náhradníci a revisori účtu. Po volbě byla velmi závažná debata o aktuálních otázkách, a to velmi plodná, která osvětlila mnohá otázky s hlediska Volyňáků. Na první schůzi výboru byli zvoleni tito funkcionáři: místopředsedy Louda a Rejzek, jednatel br. Josef Tomáš. Litovál jen je, že účast na této důležité schůzi nebyla taková, jako tomu bývá na schůzích v okresích daleko od Zatece. Slušně byly zastoupeny zájmové skupiny Moskovština, Kuvčev, Burševka, Smelarna, Sofijov-

ka a Buderáč. Zástupce Hulče jsme na schůzi neviděli.

Celkem bylo jednání velmi plodné a bylo vidět, že na Podbořansku je dostatek schopných činovníků, kteří mohou zdárně hájiti krajské zájmy na okresě. Také nové zřízení sekretariátu Svazu pro okres Podbořany, jehož pravidelné úřadování bylo zahájeno 1. XII. t. r., bude potřebným pomocníkem krajanům, kteří mnohdy v nových zdejším poměrech jsou bezradní. Nové obodce okresu Podbořany přejeme pak v hájení volyňských zájmů hodně zdaru. Dk

Výzva. Svaz Čechů z Volyně žádá p. Jaroslava Boudu, aby se ve vlastním zájmu dostavil i n.e.d. do Zatece. Žádáme všechny, kdo s imenovaným přijdou do státní, aby ho na tu výzvu upozornili a také podali zprávu SCV do Zatece.

Výzva k reemigrantům

Ve snaze zajistiti dobrou a trvalou existenci krajanům předsidlivším do CSR ze zahraničí, hodlá osidlovací úřad a fond národní obnovy v Praze některé vhodné podniky, konfiskované podle dekretu č. 108/45 Sb. vyhraditi pro zaměstnanecká, výrobní družstva, která by byla utvořena buď vyhradně z reemigrantů nebo za jejich spolupůčasti.

Jde o tyto podniky:

Výroba cukrovinek a čokolády, ovočných a zeleninových konserv, trvanlivých pečiv, uzenin, krajek a výšivek, koženého zboží, umělých květin, gumového zboží, plетенého a stávkového zboží, přímkařského zboží, koženického zboží, isoalčních trubic, potahových, dekoracních a záclonových látěk, záclon, punčoch, rukavic a jmeného koženého zboží, obuvi, dřevoprůmyslového zboží, cihel, cementového zboží a umělého kamene, šamotových kamen a sporáků, válečků a šablón, chemických, kosmetických a farmaceutických výrobků, barev, ultramarínů a laků, grafických a fotografických výrobků, voskového zboží, svíček, mydla a krystalové sody, chemické barviny, čistírny a prádelny, výroba kartáčů a štětů, nábytku, pian, čalounického zboží, plnicích per a psacích potřeb z umělých hmot, holi a břitčů, zrcadel a brusin, ozdobného skleněného zboží a ozdób na venkovní stromky, modiného zboží, konfekce, továrny na kůže, kamenolomy, porcelánové a manufakturní, tešarství, stavební družstva.

V úvahou přicházejí výlučné reemigranti, kteří mohou prokázat, že v tom, kterém oboru v zahraničí pracovali a jsou dobrými odborníky.

Zájemci nechť si podají v nejbližší době přihlášku u Oslávnického úřadu a Fondu národní obnovy v Praze, odd. IV/4 (družstevní referát), v níž uvedou jméno, den, měsíc a rok narození, počet rodinných příslušníků, kteří sdílí se žadatelem společnou domácnost, obor, ve kterém hodlají pracovat a jsou odborníky, v jaké funkci v tomto oboru působili a nynější adresu. Zároveň je třeba oznámiti, zda potřebují v sídle družstva rodinný byt.

Suchbál nad Odrou. Volavští krajané zde usazení již před delší dobou založili odbočku Svazu Čechů z Volyně, v jejíž čelo byli zvoleni bratři Dušec, Klaban a Kabát. Mladí naděšní pracovníci, kteří současně zorganizovali odbor mládeže. Zejména br. Dušec vyniká nadšením. Pravoslavní bratři v jeho domě vybudovali kapli sv. Ludmily, kde se konají bohoslužby, jež slouží protěží z Mor. Ostravy každých 14 dní. Dne 14. listopadu konala se schůze odbočky, na které promluvil br. J. Dušek. Velmi čilá spolupráce jest s bratry v Kunvaldě. Slavnosti v Hladkých Životičích účastní se odbor mládeže i odbočka nákladní autem s více jak 50 účastníky. Postrachem celé obce jsou časté požáry, pravděpodobně zmyslené zakládání, jimž padly za oběť dvě stodoly našich krajanů i se žabami.

Naše práva a povinnosti

Nemůžeme uplatňovat svoje práva a na výkonění povinností neznáme-li je. Vol. Češi, reemigranti, kteří přišli do nových, neznámých poměrů, mohli se vyhnout mnoha nesmám, vyvarovat mnoha chyb a snadno uplatnit svoje nároky a oprávněné požadavky, kdyby znali všechny zákony, vládní nařízení a právní předpisy, které jim zapojeni do nových poměrů mohou značně usnadnit. Budeme proto soustavně uveřejňovat nejdůležitější zákony a nařízení, důležité pro povinnosti, a také upozorňovat na povinnosti. Dnes přinášíme v písměném znění zákon č. 138-47 Sb. ze dne 1. července 1947 o péči o přistěhovačce, jakož i o některých jejich přednostních právech, a směrnice národního pozemkového fondu č. 64159-1947-22-32 ze dne 6. 10. 47 o poskytování slevy úhrady účastníkům národního boje za osvobození, reemigrantům a válečným invalidům.

138.

Zákon

ze dne 1. července 1947
o péči o přistěhovačce, jakož i o některých jejich přednostních právech.

Ustavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Ustavě tohoto zákona se vztahují a přistěhovačce, t. j. na osoby uvedené v § 1, odst. 1 a 2 zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 75 Sb., o přiznávání hospodářských a právních

úlev krajanům vracejícím se do vlasti, které se přistěhovači (navrátní)

a) před vyhlášením tohoto zákona, b) po vyhlášení tohoto zákona, přestěhovali-li (navrátní-li) se v souvislosti a Československou úřední představitelci akci. V případech hodných zvláštního zřetele (na příkl. při bezprostředním ohrožení života přistěhovačce, nebo členů jeho rodiny, přímém ohrožení existencí atd.), může min. soc. péče tuto podmínku prominouti.

§ 2.

Péči o přistěhovačce — pokud není zvláštním předpisem svěřena jiným orgánem — provádí min. soc. péče.

§ 3.

(1) Přistěhovači mají za předpokladu, že jinak vyhovují podmínkám stanoveným pro všechny uchazeče, bez výjimky přednostních práv osob uvedených v § 1 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnicích československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnicích národního boje za osvobození, a v § 84 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o veterány a válečné poškozené a oběti válek a válečné národních správců a uživatelů rodinných domků na přidělení drobných živnostenských podniků jim spravovaných nebo rodinných domků jimi užívaných podle oddílu III zákona ze dne 14. února 1947, č. 31 Sb., o některých zásadách při rozdělování nepřátelského majetku, konfiskovaného podle dekretu prezidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 198 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, přednostní právo

a) na výkonění živnostenského oprávnění a na povolení provozování výrobních podniků jiného druhu, jakož i na připuštění k výkonu svobodných povolání,

b) na přidělení zkonfiskovaného majetku, zejména zemědělského nebo živnostenského nebo jiného nemovitého i movitého nepřátelského majetku podle příslušných předpisů, jakož i na nájem (pacht) takového majetku,

c) na ustanovení národními správci majetku uvedeného pod písm. b).

(2) Nárok na přiznání přednostních práv uvedených v předchozím odstavci jest uplatnitelný neprozeřítí do dvou let ode dne vyhlášení tohoto zákona. Vláda může nařízením prodloužit tuto lhůtu.

§ 4.

Všechny úřady a orgány veřejné správy jsou povinny spolupůsobiti v mezích své působnosti při provádění tohoto zákona.

§ 5.

Ministr (ministerstvo) sociální péče vykonává svou působnost podle tohoto zákona v Slovensku zásadně prostřednictvím pověření (pověřenců) sociální péče, který se při tom řídí směrnici vydanými ministrem (ministerstvem) sociální péče.

§ 6.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Poskytování slevy úhrady účastníkům národního boje za osvobození, reemigrantům a válečným invalidům

Národní pozemkový fond prováděje ustanovení § 11, odst. 2 dekr. č. 12/45 Sb. a § 8, odst. 2 dekr. č. 28/45 Sb. poskytuje, jsou-li ovšem dány všeobecné předpoklady (případy zvláštního zřetele hohle a sociálně odvodněné) a po vyšetření rozhodných okolností úlevy prominouti části úhrady osobám, majícím přednostní právo na přiděl. Za takové osoby jest považovány v prvé řadě ty, které náležejí k některé ze tří skupin níže uvedených.

I. skupina: Osoby, které se zúčastnily národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 (zák. č. 255/46 Sb.).

II. skupina: Reemigranti (zák. č. 74 a 75/46 Sb.).

III. skupina: Osoby, které utrpěly trvalé poškození zdraví nebo těla v důsledku vojenské služby nebo fašistické persekuce (zák. č. 164/46 Sb.).

Ad I. Slevy pro tuto skupinu činí 20%. Náleží do ní tyto osoby:

1. příslušníci čs. armády v zahraničí,

2. osoby, které konaly vojenskou službu ve spojenecké armádě,

3. příslušníci čs. armády na Slovensku z let 1939 až 1945,

4. čs. partyzáni,

5. účastníci domácího nebo zahraničního odbojového hnutí,

6. účastníci květenové revoluce, pokud při ní utrpěli těžké zranění nebo těžkou poruchu zdraví,

7. čs. politici vězni z let 1939 až 1945,

8. příslušníci střežné obrany státu, zřízené vl. nař. č. 270/38 Sb., pokud utrpěly újmu na životě, osobní svobodě nebo zdraví,

9. čs. dobrovolníci ve Španělsku z let 1936 až 1939.

Osoby uvedené pod č. 2 až 9 musí býti čs. státními občany. Práva osoby, uvedené pod č. 1 až 9, která padla, zemřela nebo zemřela, přecházejí i) manželce, děti manželské i nemanželské a osvojence, druhu nebo družku,

b) rodiče,

c) sourozence,

a to vždy jen na jedinou osobu v uvedeném pořadí, mezi dětmi a osvojenici, rodiči a sourozenci vždy od nejstaršího, pokud osoba, na níž práva přecházejí, jest státně a národně spolehlivá a pokud ze zákonného spolehlivého nároku jest svou výživou odkázaná na účastníka boje za osvobození.

Okolnosti oprávněující ke slevě musí býti doloženy osvědčením, které vydá k žádosti oprávněný orgán MNO, kanclář čs. legií, Praha X, Invalidovna (příp. kanclář čs. legií, referát pro Slovensko v Bratislavě). Žádost o toto toto osvědčení jest nutno podati na předepsan. formuláři prostřednictvím příslušné organizace, t. j.:

Sdružení čs. zahraničních vojáků, Svazu národní revoluce,

Sdružení čs. partyzáni,

Svazu osvobozených politických vězňů,

Svazu Slovenských partyzáni,

Svázu vojáků slovenského národního povstání nebo

Svázu osloboděných politických vězňův.

Doporučuje se přiložit k žádosti ořevný opis osvědčení, jelikož za ztracené nebo zničené osvědčení MNO duplikát nevydává.

Ad II. Slevy pro tuto skupinu činí rovněž 20%. Náleží to ní:

Češi, Slováci a příslušníci jiných slovenských národů, kteří jsou občany cizího státu nebo bezdomovci, pokud se přestěhovali na území CSR na základě některé čs. úřední předstílovací akce. Jsou-li zde mimořádné okolnosti zvláštního zřetelě hodné a sociálně odůvodněné (majetek, zanechaný v cizině bez náhrady), může být poskytnuta další sleva.

Příslušnost k této skupině jest nutno prokázatí potvrzením některé z těchto organizací:

Svaz Czechů z Volyně,
Československý ústav zahraniční,
Sdružení zahraničnických Čechů.
Sbor českých exulantů a navrátilců z Polska.

Ad III. Sleva pro tuto skupinu činí totiž %, kolik % činí invalidita, při čemž se vychází ze základní invalidity 20% a ji odpovídající slevy 20%. Náleží sem osoby, které utrpěly poškození

1. v době od 26. VII. 1914 do 28. II. 1921 vojenskou službou v čs. legiích,
2. výkonem služby ve spojenecké armádě, včetně ní, a osobními úkony ve prospěch spojenecké armády v době od 15. III. 1939 do 31. XII. 1945.

3. činností v partyzánských jednotkách,

4. činnou účastí na ozbrojeném povstání českého nebo slovenského národa,

5. při zatčení nebo věznění, pokud se tak stalo z důvodů směřujících k potlačení odbojového hnutí nebo z jiných důvodů perzekuce politické, národní nebo rasové, anebo z důvodů pracovní sabotáže.

Práva uvedených osob, pokud zemřely v souvislosti s okolnostmi pod č. 1 a až 5, přecházejí na manžela, děti, manželky i nemanželské a osvojené, druhá nebo družku, rodiče a sourozence v pořadí a za podmínek platných pro I. skupinu, při čemž slevy pro tyto osoby činí 20%.

Okolnosti pod č. 1 až 5 musí být doloženy úředním dokladem, z něžž je patrné jednak procento invalidity, jednak to, že invalidita jest v příčinné souvislosti s některou okolností pod č. 1 až 5 (na př. výměr Státního úřadu pro válečné poškozené, nálež vojenské superabitrační komise).

Při vypočítávání slevy vychází se z úhrady, vzniklé po odečtení sociálních slevy, jako ze základu. Uvedené slevy mohou být poskytovány pouze z jediného titulu. Jediné slevy pro skupinu I jest možno kumulovat se slevou pro III. skupinu.

Rádně doložené a okolnavané žádosti zašlou oprávnění uchazeči příslušné pobočce nebo úřadovně nár. pod. fondu, která provede šetření o rodinných a majetkových poměrech žada-

tele, o výsledku jeho hospodaření, finanční schopnosti, zda může žadatel zaplatit úhradu ve splátkách, zda RK navrhla sociální slevu a v jaké výši a šetření o případných dalších okolnostech, které budou v žádosti uvedeny. Šetření provede pobočka nebo úřadovna v součinnosti s MNV a MRK (u přídelů podle dek. č. 28/45). Jediná-li se o přiděle podle dekretu č. 12/45, musí býti na žádosti přiložen návrh MRK.

Vyšetřené žádosti s návrhem postoupí pak pobočka nebo úřadovna úřadění, které o nich rozhodne a příslušnou pobočku o svém rozhodnutí uvědomí.

Podle připsu Zemského finančního ředitelství v Praze č. 2046-V/5 ze dne 11. září 1947 podléhají žádosti o slevu kolkou za 12 Kčs. Přílohy, které nejsou ještě kolčovány, jest nutno kolkovati 2 Kčs. Pokud již jsou kolčovány, jsou kolkou prosty. Pobočkám se proto ukládá, aby kontrolovaly, zda žádosti i přílohy jsou řádně okolnavány.

Předseda:
J. Smrkovský v. r.

Tribuna volynských mládeže

První vystoupení

Ne, nebylo to první vystoupení mistra Libovického, ten snad již měl ve svém životě tisícáté aneb ještě více. Ale bylo to první vystoupení našeho souboru mládeže, vedeného mistrem Libovickým. Člověk má z toho tolik dojmů, že ani není, od čeho začít! Tak snad od toho začátku. Nebylo to lehké. Mládež studuje, není možné každý večer zkoušet, tak jen dvakrát týdně, nejsou noty, nejsou kostýmy a nikdo nic neumí. Je zde chuť k práci — to snad bylo vše; ovšem tu chuť mistra Libovického, pustit se do něčeho, kde nic není — obdivujeme! Je to první vystoupení. Divadlo je doslova nabitó. Usedáme a máme pocit pochybování. Jedinou zárukou je zde jméno Libovického. Bude to dobré? Jak to dopadne, jak to přijme obecenstvo? Nemůžeme sedět na místě, musíme se podívat za kulisy. Tam je jako v úle. Hledáme mistra Libovického. Našli jsme ho v šatně, ličí svoje svěření. Pozdravíme, ale jen špěná „Nazdar!“ nám bylo odpověď. To znamenalo: „Nerabte překážet.“

Proto s velkým pochopením jsme se vrátili na stá sedadlo. Držíme v rukou vkusný program, kde stojí: „Zpíváme a tančíme — když je třeba váleíme.“ Na oslavu 30. výročí Říjnové revoluce pořádá SCV. A již je tma. Na jevišti přichází redaktor Chudoba, aby v úvodním proslovu zhodnotil význam Říjnové revoluce, navazující na výhatek z projevu ministra sociální péče univ. prof. Dr. Z. Nejedlého. Poukázal především na nutnost propagovat a pěstovat praktické slovanství. Doslov k oslavám v žatci měl skpt. Zicha, předseda ONV, který vzpomněl významu Říjnové revoluce pro ČSR a takřka celý svět.

První obraz „Neznámý vojín“ Juliana Tuvima, polského básníka v překladu Mily Mellanové, recitoval V. Židlický. Zde byl náznak, jak a co vše se může udělat z pouhé básně. Dále recitace básně Alex. Tvardovského: „Smrt a voják“ a vkusné na to napojený tanec smrti u sovětského vojína, kde sila vůle žít, a to svobodně — se mění v obraz slovenské chaloupky obklopené příslušníky slovenských národů, v jejichž čelo se stává dotyčný vítězný sovětský vojín.

A již to začalo. Ve velmi krásném a výtěžném spojení textu našeho básníka Jiřího Řebla-Volynského svedl V. Židlický ze státu do státu. Nejprve SSSR — Rusko, pak Ukrajinu, Bělorus, tance a zpěvy těchto národů, největší jásá a tančí, aby zase s mezinárodním písní nás zavedlo do lancholickou písní naše zavedlo do světa romantismu a roztožením. Pak Bulharsko, Jugoslaviie a Polsko, melodie střídá se s tancem — potesk, potesk, to nikdo nečekal! Přichází Lužice, poslední slava průvodního textu zněj: „Dejte jí svobodu, která jí patří!“ A jako protest uvádí zde Libovický výtěžně živý obraz, podotčený hudbou a vězněna Lužice, u níž klíč Čech a snaží se strhnout míle, bránící jí v rozhledu do světa. Bajejně! Velký dojem!

Nakonec ČSR. Zde se to opakuje, jen zase něco nového. Vážíme si svého národního tance? A bez jakýchkoliv okolostí se Libovický do toho obuje. Toto by mělo vidět celé Československo! Těžko by se dalo popisovat 23 čísel, která jako na běžícím pásu šla za sebou. Snad jen ta, která ještě vidím živě před sebou: „Smuglanku“, úsok mládence v Bulb, Hopak-Dvo-bij, „U osida“ a Mazír, kde mistr Libovický nám ukázal svou vješťranost, ale i takový Kozáček malické Procházkové nebo šla: Špačkové, Bohdanov, Maškové, pp. Cupala, Maška, Odviárky a jiných byla napoprvé dobrá, snad bude lepší, vyzkoulí-li se na příjka, která znamenají svět!

Prostě není možno těch všech 26 mladých lidí vyjmenovat, všichni se snažili a nesou zásluhu na zdaru večera. U klavíru s velkým pochopením pro věc velmi dobře si vedl Dr. Plachý. A taktéž na jevišti neviditelný br. R. Vlč, který sbory navrhoval. Nesmíme zapomenout také na dekoraci mladického V. Štěpána, který z malých prostředků udělal dekoraci, kolem které mistr Libovický tuto slovanstvu rapsodii rozehrál. Ruské, ukrajinské a běloruské kostýmy vkusně vyzkouzila Želuz Milerová-Libovická.

Dobrá věc se podotčila. Takto si představujeme praktické slovanství! Jaký je to kus práce mistra Libovického, těžko si dovědeme představit, snad stačí, když napíšeme: pásmo uspořádal, režii a choreografií měl on! Co získal SCV a získali Volynští jeho příchodem do žate, co získal žate, jest už káždě budoucnost. Pak se nedivíme, že měl v cizině takový úspěch, když zde s ochotností v tak krátkém čase a za tak těžkých podmínek vyzkouzili tak hodnotnou podi-

vanou. Bude třeba uvažovat, jak by se daly uskutečnit zájezdy tohoto souboru do okresních měst, kde se soustřeďují volynští Češi. Byla by to opravdová propagace slovanství a jednoty a posloužilo by to i k sblížení vol. Čechů s místním lidem.
O. N.

In memoriam

Dne 4. prosince 1944 padl na Slovensku jako příslušník 2. čs. par. des. brigády br. Jaroslav Vlk z Českého Boratína.

Přihlásil se dobrovolně jako jeden z prvních do řad čs. voj. jednotky v SSSR a splnil čestné svou vlasteneckou a národní povinnost.

Nikdy na Tebe, náš drahý Jarde, nezapomeneme! Tvůj obraz je nesmazatelně vryt v našich srdcích. Tvoje poslední slova budou nám stále žit v myslí:

„Jdeme bojovat za lepší budoucnost našeho národa a tím i za lepší budoucnost světa.“

Splnila se Tvoje slova i Tvoje touha. Máme svobodnou naši krásnou českou zem, jsme na to hrdí, těšíme se z toho a tuďovujeme si, že se musíme všichni vespolet snažit touto těžce dobytou svobodu udržet.

Ty však, náš hrdino, odpočíváš daleko na malém slovenském hřbitvu — nezapomenut a milován.

Budeme na Tebe vždy vzpomínat! Rodiče, sourozenci a kamarádi.

Hrušvice Omešančina vzpomíná na své padlé, kteří položili životy na poli slávy.

Vzpomínáme na Vás, drazí kamarádi, a věříme, že Vaše oběti nebyly marné.

V řadách Rudé armády padli:

Josef Krušina,
Rostislav Krejbič,
Alexandr Plos,
Mikuláš Nosek.

V řadách 1. čs. sam. brig.:

Václav Pěnička,
Václav Polívka,
Josef Obratňr,
Bohumil Nosek,
Bohumil Košina,

V řadách 2. čs. par. des. brig.:

Václav Palla,
Václav Stastný,
Václav Kvetón,
Josef Malhavz, syn Vladimíra.

V řadách 3. čs. sam. brig.:

Josef Koloc,
Vladimír Anděl,
Vladimír Obratňr,
Vladimír Malhavz, syn Vladimíra,
Václav Nosek,
Bohumil Krušina.
Nikdy na Vás nezapomeneme!
Spolubojovník Josef Dražil.

Je to už 18 let, co zemřel můj drahý manžel z Moravské Ostravy Jaroslav Drahouk u pily, sídké, legionář 1. odboje; zemřel 20. listopadu 1923.

Vzpomínám a nikdy nezapomenu! Zároveň prosím o tichou vzpomínku ty, kdo ho znali.

Manželka Růžena Drahoukopolová.

Vzpomínáme Jaroslav Kinš, narozený 20. února 1909 v Hájkách na Volyni, padl za osvobození vlasti v boji o Duklu dne 23. září 1944 jako kulometčík.

Milý Jarosu, na Tebe vzpomínáme a nikdy nezapomeneme!

Kdo jste ho znali, prosíme o tichou vzpomínku s námi.

Manželka, děti, matka a sourozenci.

Různé zprávy

Odbočka SČV pro okres Lanškroun ustavena

Na dvakrát opakované pozvání zavítal k nám do Lanškrouna předseda Kruhu přátel volyňských Čechů ze Zatec br. Dušek, který k nám na Volyni dlouhá léta zajiždel. Schůze, která se konala dne 18. listopadu t. r., byla čestně navštívena krajany z 12 obcí našeho okresu. Zahájil ji br. V. Mastný, předseda pravoslavné církevní obce a předal slovo hostu ze Zatec, který v obsáhlém referátu probral aktivity naše problémy a pomohl založit okresní odbočku, která bude hájit zájmy více jak 200 volyňských krajanů v tomto kraji. Předsedou byl zvolen všemi hlasy V. Mastný, rolník a člen okres. kom. mise, Lanškroun, Lidická 116. Jednatelzem byl zvolen br. Antonín Janík, trafikant, Lanškroun, Místopředsedou Emil Beran a Vladislav Dvořák. Pokladníkem br. Svaigir, ref. žen Julie Pirozenková, ref. mládeže Dobry a Mastný, dále revisoři úcty a diverzní komitě všech obcí. Ustaven byl také komitě pro zbudování památníku padlých jehož členy byli zvoleni br. Václav Janík, mlynář, a br. Leon Mastný, Kučků a Svobodová. Dále stanoveny směrnicí další práce: do konce roku všechny krajany získati do Svazu, připraviti zájezd souboru volyňské mládeže ze Zatec, podpořiti finančně i

materielně studentské domovy volyn. mládeže v Zateci, kterým byl věnován výřezek sbírky 1.250 Kčs. — Dále, bylo debatováno o celkové situaci na okrese. Zvláště byla oceňena práce br. předsedy, který jako člen okresní rol. komise hájí velmi dobře volyňské zájmy. Na některých místech narážejí krajané ještě dnes na nepochopení úředních mis, které i zde vedlo k sebevražedě zasluhožitého legionáře z svého odboje br. Dobrého. Mládež, která tvoří značné procento v našich řadách, ustaví svůj odbor při návštěvě br. Josefa Mastného, předsedy samosprávy Studentských domovů volyňské mládeže v Zateci. Krajané na Lanškrounsku se těší na další zájezdy bratří z ústředí volyňského života, které vždy přinesou oživení a radost do našich řad.
V. M.

Disideni vol. Čechů na Moravě.

Dne 20. a 21. XI. t. r. projednali zástupci MNO — pplk. Hrych, pplk. Knažb, škt. Hvězda a náš zástupce škt. Kozák — se zástupci ONV v Šumperku a Sternbersku podmínky k možnosti dalšího osídlení našich reemigrantů na těchto okresech. — Na Šumpersku je neusídlených na 70 rodin, které budou usídleny v obci Vojtěškov, kterou uvolňuje pastvinářské sdružení, a i v jiných obcích sousedních okresů. — Na Sternbersku je neusídlených 112 rodin, z kterých pouze 15—20 bude možno usídlit na okrese. Ostatní rodiny budou usídleny v západních okresech Čech, kam jejich zástupci budou dovozeni voj. nákl. autem k prohlídce volných zem, usídlostí, které se zúčastní se zástupci ONV Tachov, Planá a j. pplk. Hrych a škt. Kozák.

Placení pojistných premií. Dne 24. XI. 1947 konala se na ministerstvu soc. péče meziministerstvá poradna za účasti našeho zástupce škt. ing. Kozáka v záležitosti placení pojistných premií reemigranty z Volyně. Usnesení a rozhodnutí konference budou uveřejněna v příštím čísle.

OZNÁMENÍ

Správa střediska Zatec v likvidaci tímto oznamuje, že Zemský národní výbor prostřednictvím ONV v Zateci, technické odděl. a správy střediska Zatec v likvidaci dává do prodeje dřevěné postele, kterými bylo vybaveno středisko, v ceně po 60 Kčs za jeden kus.

Zájemci se mohou hlásiti denně mimo neděle a svátky od 9 do 15 hod. v kanceláři střediska nacházející se v Malinské ulici čp. 5617/4 v Zateci.

Správa střediska Zatec v likvidaci.

Zájemce o pozky rodinný domek se zahradou (2 pokojy, kuchyň, podkrovní sýpárna) nechť se přihlásí ve Slápanově čp. 80 u Havlíčkova Brodu u p. Alex. Timofejeva. Necht si vezme potvrzení o tom, že není usídlen a přihláškou o usídlení, potvrzenou Svazem Čechů z Volyně. Věc spěchá.

Poděkování. Děkujeme mest. div. real. gymnasiu v Plzni za dar 459,70 Kčs na knihy pro vol. děti.

Hospodářská hláčka

416 Klásek:

Chov kachen

A zase jako u slepic, tak také u kachen jsou rozděleny lehké a těžké rasy. Z lehkých jsou především „Cambelky“ (Kambelky), které nejsou tak užiténé na maso jako na nosnost, neboť jedna snese 100 až 230 vajec ročně, a největší oblibu si získaly ve válece, protože se od nich nemusely odvádět vejce. Vejce jsou stejně těžká jako vejce od slepic těžší rasy. Doporučuje se chovat tyto lehké rasy jen tam, kde je potok nebo rybník. Z těžkých ras jsou zde nejvíce oblíbeny „Americké Pekinky“, které jsou výtečné jak na peň, tak na maso. Bílé peří se dá dobře prodat, kačata rychle rostou, jsou odolná proti nemocem, zde v ČSR již zdomácněná a mohou se chováti též na dvoře. Stačí jim denně čistá voda v zakopaném hláčku. Dosahují váhy 3,5–4,5 kg. Snášejí 50–100 vajec ve váze 60–90 g. Ovšem chov v blízkosti řek, potoků a rybníků se doporučuje, protože se s nimi spojuje krmiva, je lepší oplození vajec a lepší vrstev. V chovu vydrží 4–5 roků.

Chov krát a perliček

Má-li hospodine chovat kráty s úspěchem, je nutné, aby jim poskytl dostatek pastvy, a to buď v lese, na lukách nebo v poli. Potom může přikrmovat drůbež jenom jednou denně, a to večer, aby se naučila vraceti do kurníku. Má-li drůbež dostatek pastvy, je jistě rentabilní ům, je poskytnete dostatek chutného masa, vajec a peří, které jest pružné (kráta virginská). Chováme-li kráty společeně s drábeli, budeme pamětliví a postavíme hřady vzdálenější, aby mohly kráty přeucovat. Podobně i hlázdá musí být prostornější. Máleme jednoho krocaná počítati na 6–10 krát, ovšem tento nesmi

Bílé kráty. Volný pastevní výběh má pro kráty stejnou důležitost jako pro ostatní drůbež. Slunce a vzduch napomáhá vývoju a zvyšuje odolnost proti nemocem.

být starší tři let. Tak jako u slepic a kachen, i u krát musí být krocan z jiného hlázdá, je se zamezilo degeneraci. O krátích víme, že jsou dobré kvoeny, proto dbáme, když sedí, aby se denně nakrmila a vyprázdněna. Kráta začíná nésti jji v březnu (má-li také slušný kurník) a snese 15–20 vajec. Nesmi se zapomínati na luhnutí krátů a háně je odebrat, aby se neuměkla. Krátata se luhnou za 37–39 dnů. Chráníme je před nachlazením, deštěm a prudkým sluncem. Zde jsou rozšířeny kráty bronzové (mamuti) pro svou velikost a váhu, ale dají se křítit s plemeny menšími. Pak kráty norská (černá), která má peří kovově lesklé a je menší. Kráta virginská, stejné velikosti s peřím bílým. Chovné kusy držíme 6–10 let.

Perlička.

Chov perliček není sice u nás tak rozšířen jako chov krát, ačkoli se mu velice podobá. Pastva je u nich předpokladem pro polovině sápeč chovu. Na osamělých farmách se pěstují pro svou ostrážitost, neboť na dálku poznají nepřítel, a svým pronikavým krikem prozradí jeho blízkost. V blízké se chovají perličky pro své chutné maso a jemná vejce. K snášení jim upravíme namočená hlázdá v číhát a kolem namočené větve, aby perlička měla dojem, že není potlačována. Ovšem zanáší-li, poznáme kde je, neboť perlička ji hláď. Jeden perliček stačí na 6–8 perliček. Třetím, nejděle čtvrtým rokem kohouta vyměňáme. Perlička snáší v dubnu a květnu, apravida asi 15–20 kusů. Vejce mají tenkou skořápku a v obchodech se prodávají jako lahůdky. Před nasazením třeba perličku zbavit hlmyzu, protože malá perlička hlmyzem strasně trpí. Lhnuou se za 37–39 dnů. Jsou velmi náchylná k nachlazení, a proto s malými perličkami musíme zacházeti velmi opatrně. Jako chov krát tak i perliček vyžaduje pastvu, aby uspokojil chovatele. Někdy je těžké rozpoznat pohávy; to lze stanovit podle následujících známek: Kohout má vyvinuté podbradky a helmá na hlavič většinou perlička. Podle hlasu: kohout drůb.

Liliputka

Velmi užiténá je liliputka, slepička, která je velmi nenáročná, nepotřebuje velký výběh a je jí možno chováti na dvořátku i u neohospodářů. Drah liliputek je velké množství. Třidi se na nosné a okrasné. Zde se setkáváme také s liliputkou Rhode Island a Wyandottkou. Pěstitele v tomto odvětví docházejí až k extrému: jsou liliputky, které mají místo peří jakousi hedvábnou vlnku. Chci upozorniti na liliputek nosnou, která je velmi užiténá a zároveň okrasná. Vezměme výpočty chovatele: švýcarský chovatel Enderlin ve své velmi objemné knize „Chov liliputek ve švýcarsku“ píše: „Velká slepička snášá denně vajčko o 60 g a liliputka denně vajčko o 40 g, přičemž tři liliputky spotřebují krmiva jako jedna velká slepička, tedy třikrát více a je 130 g denně, čili zisk 60 g při téle spotřebě krmiva.“ Z hospodářského stanoviska jest liliputka velmi užiténá a měla by se více pěstovat, obzvláště tam, kde není možno chováti slepiček velké. Samozřejmě, že se nemáme počítati s masem. Na nosnost se lze vylpčati i tak i malá liliputka pomáhá po stránce úrodohospodářské. Ovšem, předpokladem je dobrý, světlý a teplý kurník, který nemusí být velký, záleží na množství, jaké pěstujeme. Váha liliputek: kohout 700 g, slepička 600 g, u těšších ras liliputek kohoutek 1200 g a slepička 1000 g.

Nová olejnína — volyžská lenka

19. srpna přinesl do hospodářského družstva v Donině u Hrádku nad Nisou rolník Josef Kulhavý z Oldřichova na Hranicích nabídnout ke koupi u nás neznámou olejnínu. Kulhavý e volyžský Čech který byl dříve usadil na Volyni u Rovna. Z tohoto místa si s sebou přivezl 2 a půl kg olejnatého semene, která tam jmenovali „lenka“ — ukrajinský rytej. Má to být olejnína s mnohem větší olejnatostí než naše olejka. Těchto dva a půl kilogramu zasel ručně v Oldřichově na Hranicích v květnu letošního roku na plochu 10 arů, t. j. půl miry. Rostlina podobná lnu byla sklizena o třech (v době mezi plencí a evsem) a dala výnos 2 q zrna. Slámy, míračené cepem, možno použít k výrobě kořalk. coť prý také na Volyni dělali. Protože tato rostlina je celkem u nás v pěstování vzácná, osadilo družstvo vzorek Kooperativě k určení olejnatosti a ceny. Svazový kontrolní osadil rostlinu jako luhku setou. Na vypěstování rostlin nebyl pozorován cizopasník, který by jí ničil, jako na pl. blýskáček, který působí velké škody na fepece olejnice. Plošinu možno sít strojem a to obídeké jako obilovinu. Čím hlídeje je zasetá, tím více vyhájí postarších odnoží z hlavního stvolu. Počítá se s množstvím osevu 20 kg na 1 ha, to znamená jako evse jeteloviny a to strojem na mák, na mláko. Jmenovaný rolník vyráběl ručně, používá nemá přibližný přístroj a proto použil větší dávky. Zemědělec v Oldřichově bude konat s touto rostlinou další pokusy. Ukáže-li se, že pěstování lenky je rentabilní, bude to znamenat cenný přínos pro naše hospodářství.

Krátkřádk s Volyžská. Spolek chovatelů drobného hosp. zvířectva v řatci rád by zachytil obraz z způsob krátkřádku na Volyni. Proti některého dobrého chovatele, zejména chovatele angorského králíka, o sdělení adresy, aby spolek zařadil další. Jednatel spolku K. Dobrušský, odb. učitel, řatec 1932.

Šmelina

Když se člověk stane československým občanem, má právo žádat veškeré výhody, ale také musí respektovat zákony a nařízení vlády a úřadů. Zde zase narážíme na neznalost těchto zákonů, ale povinnosti naší je, abychom je studovali. Neboť se praví: „Neznalost zákona neomlouvá.“ Proto pozor, nedejte se nychatyt velkýmjím náseptavací, „že se to nikdo nedoví, že je to zaručené tajné“ a t. p. — Nedejte se zlákat příplatkem, který vám nabízejí za prodej na černo. Bybylo by to pod naši cti jako dobrých vlastenců a pospíšili byste si své jméno trestem, který by vás provrázel celý život. Je k politoivání, když se musíme dívat na postiženého, marně je potom nakláňání: „Kdybch to věděl...“ Věřím, že situace nás reemigrantů není veselá, ale raději se uskovrimne, vřdyt to věcně nebude trvat, a věřím, že přijdou lepší doby, a k těm se musíme každý svou práci probjoovat. Nejsme sami, v ostatní Evropě je ještě hůře, dějí se věci, že naše poměry jsou proti tomu ideální. Tím nechci říci, že se spokojíme s tím, co je. Snažíme se využít všeho, co je jen možno, abychom měli co nejvšší příjem. Mimo velkých a základních hospodářských zdrojů, jako obilí, chmel, brambory, řepa a zelenina, pěstujeme také drobné hospodářské zvířectvo, ale jen hodnotné, které hodné vynáší. Pozorně čtete naši hospodářskou hlídku, informujte se u spolku chovatelů zvířectva. Budete potom spokojeni a převrpeni výsledkem své práce. J. Klásek.

Výstava zvířectva

Ve dnech 7. a 8. prosince t. r. se koná v Zatici v místnostech Na stělnici 1. propagační výstava čistokrevných králiků, holubů, drůbeže, kožíšnových zvířat a okrasného ptactva. K výstavě jsou přihlášena zvířata nejružnějších plemen a to chovateli až z Moravy, jižních a středních Čech a také ovšem hojně z pohraničních krajů. Zatec se stane hlavně v neděli 7. prosince, kdy je o 10. hodné zahájení výstavy pod záštitou MNV v Zatici a Jednotným svazem českých zemědělců, dostaveničkem chovatelů králiků a holubů z celého kraje. Na výstavě budou prodávána chovná čistokrevná zvířata, kterými se zlepši chov na Zatecku. Doporučujeme hojnou účast našim čtenářům. — Dy.

Zatecké sucho

Ing. Josef Hart:

O Zateckém suchu napsal jsem kdysi v tomto časopise pro nové usedlíky stejnojmenný článek. Nenadál jsem se, ačkoliv se to mohlo očekávat, že to toto sucho opět tak brzy nastane.

Zatecké sucho, jehož se každý starousedlík od roku 1934 hrozi, letos hubel opět nastalo. Nelze před ním zavírat oči, nelze ho přehlédnout. Avšak okolnost, že noviny si ho jako zvláštního přízvěku mnoho nevnímají, ho neodstraní. Je to pohroma takového rázu, že hospodáři v řadě obcí budou ožebračeni, že dodávky jarního i chlebového obilí téměř odpadnou. Bude však dost masa. Neboť každý se snaží anebo bude snažit odprodati co nejvíce dobytka pro naprostý nedostatek nejen krmiv, ale i pouhé slámy. Poukážu na množství sena na horych mající význam pouze platonický, když není pracovních sil. Dosýchají ovocné stromy poškozené mrazem, chmel řídce, pokud nemá vysvlečenou luční polohy, tetelí se žalostí v oslavině žárů. Cukrovky zápolící od jara s naprostým nedostatkem vláhy vykazují prázdňná místa a vadnou. Tato pohroma vyžaduje nejen věsti, ale i blízký pozorování. Zatecké sucho ísast zjev téměř každoročně aktuální. Není roku, aby hospodáři nepohlíželi starostlivě obloze. Avšak vskutku katastrofální sucho jest zjev periodický se opakující. Bylo roku 1893, 1904, 1911, 1921, 1934 a nyní v r. 1947.

Avšak i dříve bývala zde katastro-

fální sucha taková, že se o nich docela zachovaly záznamy. Tak roku 1669 byla strašná vedra, chmel a veškeré obilí zaschlo, mlýny neměly vodu a muslo se s mletím až 5—6 mil (kol 40 km) daleko. Zato v letech 1673 a 1675 byly vodní záplavy od dešťů. Také 1671 byly kroupy a mnoho dešťů.

V r. 1770—1771 byla velká nouze a hlad, jedna míra pšenice stála 16 zl., žita 15 zl., ječmene 9 i více. Roku 1842 bylo od dubna do září strašné sucho, neúroda, ceny stouply dvojnásobně, dobytek byl odprodáván za nepatrné ceny, byly časté požáry, ovoce zaschlo, okurky zašly, vyschly potoky, by i Ohře byla skoro bez vody.

Byla vyhlášena kontumace psů a byly z toho nesnáze s místními oficíry, kteří jí nechtěli pro svoje psyky uznavati. Tedy vše jako dnes. Jediné nesnáze s důstojnickými psyky nyní nejsou.

Roku 1846 byla velká bída a hlad, takže musily býti podniknuti nouzové akce a sbírky. Majitel panství soběsuckého daroval 200 dřevních uhří, jest v kraji za malé vody dobýváno. Bylo tedy i v Ohři málo vody.

Z těchto kusých záznamů jest vidno, že byla zde sucha taková, že se o nich zvláště psalo. Data jsem náhodně našel ve farní knize žaboklické a v Seifertově dějinách Zatec.

Zatecké sucho jest vždy součástí

V Anglii obdělává 1 pracovník 10 ha půdy, u nás 1—2 ha

Jak potřebuje naše zemědělství mechanizaci, vysvítá i z několika statistických údajů. V českých zemích pracuje podle zjištění státního úřadu statistického na 3,650.000 ha orné půdy asi 1,780.000 pracovníků, to znamená, že průměrně obdělává jeden pracovník dva ha půdy. Na Slovensku je poměr méně půdy pracuje 1,600.000 pracovníků. Jedna pracovní síla připadá tedy na jeden ha půdy. Z toho plyne, že výkon zemědělského pracovníka je v historických zemích dvojnásobný než na Slovensku. Můžeme tvrdit, že tento zjev je způsoben pokročilejší mechanizací českého zemědělství, neboť i ono má své horské oblasti, které vyžadují větší počet pracovních sil při menším efektu výrobinném. Pro zajímavost si srovnáme naše statistiky s poměry ve Velké Británii. Podle poválečných statistik pracovalo v Anglii na 9 milionů ha půdy ne více než 900.000 osob, co znamená, že jeden pracovník v zemědělství připadá na plyných 10 ha půdy. I kdyby víme, že tento vysoký poměr je částečně způsoben zvláštními poměry britské zemědělské výroby, je to přece pobídka k tomu, abychom rychlou a účinnou mechanizací zemědělské práce naše poměry trvale zlepšili. IS

sucha všeobecného, jest jen větší než jinde. Jinde i suchá příroda dopustí trochu úrody, zde však užitky není nic. Toto katastrofální sucho není také stejné v celém Zateckém okrese, lépe řečeno kraji. Letos je nejhorší v trojúhelníku Zatec, Podbořany, Kadaň. Málolterá obec z tohoto trojúhelníku jakž takž vyvázla (Račetice), spíše některá obec mimo tyto hranice jest na tom stejné ž. Zhruba však to bude správné. Nepamatuji se již přesně, bylo-li tomu stejné roku 1847. Vzpomínky tehdejších usedlíků by byly velmi zajímavé.

To bychom tak měli zachvatit obvod zkázy. Vímšimně si ješté, co bylo proti tomu podniknuto anebo podnikáno. Tak roku 1934 se nestalo celkem nic. Poněvadž přestala být i potoce Liboví voda (a netekla téměř tři měsíce), konaly se komise do horního povodí potoka, aby se voda nahore nesvázela do luk a nezadržovala. Byla podniknuta jakási akce tehdejšími zemským úřadem k získání podkladů pro zalesnění kraje na jih od Kadaně, diskutovalo se pláne o zrušených rybnících i v době poměrně nedávné, které lidská neopatrnost a chamtivost přeměnila v pole. A dost.

Naznačil jsem již, že jest nutné osázení stromy až k úplnému zalesnění úřzení rybníků a zadržení vody zdřevní a jezy.

Tyto úkoly může a vlastně má plniti jak jednotlivce (vysazování stromů kde

to jen je možno, tak obec (rybníky a zalesňování) a konečně i vyšší jednotku (regulace a retenze).

Jest nutno si přes veškerou nepřítelň doby položit otázku, co jsme jako jednotlivci, malé nebo větší celky udělali, kolik stromů jednotlivě vysázeli, a stejně důležitou otázku, kolik jich v té době vykopal nebo nyní vykope. V té věci budeme bohužel asi pasivni. Nezapomněme, že každý uhnulý strom, ať třeba divoký, jest v naší krajině těžkým úbytkem. Kde se obec zasadila o rybník nebo jiné zlepšení vodních poměrů? Byly takové obce, bohužel že nikoliv v bezprostředním zateckém okrese. Viděl jsem však několik rybníků zcela vyschlých, které by bylo nyní možno dobře vyvězti a vyčistiti. Kde se obec zasadila o zalesnění? Jest a patrně bude v našem obvodu mnoho pozemků, trvale neobdělávaných, vsedlajících svahů a špatných bonitních tříd. Ty jsou stvořeny pro zalesnění.

Při letošním nám tání utekly miliony kubických metrů vody. Zlomek procenta z tohoto množství by dnes mohl pro nás neocenitelné výhody.

Vodu jest nutno zde zadržovati všemi možnými prostředky, počínaje studněmi, rybníky, provizorními zdřevy ve vodotečích a konče stupni a jezzy.

Na první pohled jest jasno, co ve věci může anebo má vykonávati jednotlivci, co obec a co jest a zůstane vyhrazeno vyšším svazkům.

Jest pro okres žalostné, když v plánování jež prohlásil národní energetický podnik, že na využití vodní síly u tohoto jezu nemá zájem, ježto se jim malé elektrárny nevyplácí. Ulohou jezu práce není pouhé získávání vodní síly.

Domácím malým podnikům se i malé elektrárny vyplácely.

Každý z předválečných Zatečanů se pamatuje, jak krásná vodní plocha byla u plavárny. Zničením jezu za války klesla Ohře až na ohavné, kamenité dno.

U spáleného mlýna pod Libočany byl také jez. Tim byla zvednutá hladina řeky až k Libočanům. Obje jež jsou strženy, řeka úplně zůstala.

A jezy byly v Zateci přece odedávna, co lidská paměť sahá. Byly obnovovány i v dobách horších než jsou dnešní, i po válce třicetileté, kdy Zatec měl sotva několik set duší, kdy byla většina města ve zříceninách a kdy nastalo strašné ohuzení, které trvalo staletí. Není proto omluvy, jak stav dnes vypadá.

Nebudou-li každý jednotlivci, obec, okres proniknuti přesvědčením o nutnosti zalesnění a zavodnění, budou se občasné katastrofy stále zhoršovati, a to nejen v době sucha, ale i v dobách deště. Dnes ještě jsou pozemky volné anebo mohou být lehce získány. Nesmíme též zapominati, že i naše Ohře, jako ostatní naše řeky, má nyní větší výkvyv mezi nejmenšími a největšími vodami. protože jsou hory značně odlesněny a různými úpravami se voda rychleji odvádí.

Jest jisté, že ani při největší péči se neubráníme suchu nebo mokru. I letos je zase jenou všeobecné suchu, na Zatecku jest však opět nejhorší. Zdejší zemědělcí by byli spokojeni, kdyby zde byla jen taková sucha jako jsou jinde. Na to však dosud není pomýšlení, pokud nezásehně cílevědomě snaha po nápravě, počínající jednotlivci a končící veřejnou rukou.

Malý OZNAMOVATEL

Oznamení

Přepustí se domek, hodící se pro penistu, dělníka nebo malomalírnika, a to jen reemigranta z Volyně.

Domek pozůstává ze 3 pokojů, 2 kuchyň, spíže, sklepa, chléva, 2 kůlen a velké ovocné zahrady, uprostřed obce. 2 min. od nádraží.

Blížeji informace podá: Čs. obec leg., jednota Nový Malín, okr. Šumperk.

Zájemci nechtě se na tuto obrátí.

Josef Palla, Rohle č. 29, okres Zábřeh, zdraví Vladimíra Brože s rodinou a Václava Havlíčka, oba v Kanadě. Jeho manželka, Antonie Pallová, zdraví svou tetu Volákovou.

Místní správní komisí ve Vitčicích hlásí tyto volné usedlosti: zemědělská usedlost čp. 18, 6 ha, bez inventáře; zemědělská usedlost čp. 30, 13 ha, bez inventáře a kolářská dílna s rodinným domkem čp. 26 a 27 s nářadím i materiálem. — Zájemci nechtě se hlásí na MSK a MRK ve Vitčicích, okr. Podbořany.

Všechny překlady z ruštiny a ukrajinštiny do češtiny provádí soudní tlumočnický VLADIMÍR KALCOVSKÝ, zahr. voják, Šumperk na Moravě, obchodní akademie.

Všem krajanům doporučujeme volněš kolořáři JOSEF DUFEK, Nehasice č. 5, p. Postoloprty.

Všechny zámečnické práce rychle a levně provádí V. L. ANDRLE, zámečnick, Zatec, Stalinova 312, tel. 498.

Hledáme

Václav Burianek, Olbramovice čp. 126, p. v místě, okr. Mor. Krumlov, hledá svého strýce Vladimíra Burianka z Kanady.

Nechť ihen oznámí své adresy Svažu Čechů z Volyně následující vdovy a pozůstalí po padlých:

Emilie Androsová, nar. 6. V. 1889, poslední bydlíštěm v Dolním Jitříně, Antonín Horáček, nar. 15. VI. 1877 a jeho manželka Anna, nar. 1894.

Marie Slédrová, nar. 3. VI. 1885, poslední bydlíštěm ve shrom. střed. v Mostě,

Anna Kopecká, nar. 12. IX. 1914, poslední bydlíštěm v shrom. střed. v Dolním Jitříně,

Josef Nosek, nar. 19. VIII. 1881, poslední bydlíštěm ve shrom. střed. v Zateci,

Libuše Šteřlová, nar. 25. I. 1901, prošla shrom. střed. v Zateci, Anežka Jasánková, nar. 7. X. 1907, Marie Bublová, Podbořany, vdova po Josefu Bublovi, který zemřel 18. V. 1947 v Aši,

Marie Svědová, nar. 5. IX. 1912, která prošla shrom. střed. v Mostě,

Marie Zápolská, nar. 10. IV. 1885, která pravděpodobně bydlěla ve Staré Roli v Karlových Varech.

Omyly člověka v přírodě

Byly doby, kdy se u nás přímo hrovalo pro regulace a meliorace. Vysoušely se louky, odvodňovala pole, rušily rybníky, stavěly kamenné hráze na potočích a řekách, jeřichů toky byly rovňány — všechno proto, aby voda z kraje co nejrychleji mizela. Je pravda, že se od té doby změnil názory na vodní hospodářství. Byla přijata zásada, že z kraje a ze země nemá odčítí více vody, než jí tam přibude, vodní stavy mají být právě tak chráněny jako lesy a s vodou má být stejně účelně hospodařeno, jako s jinými základními statky, nutnými k udržení života. Nicméně následky některých nepromyšlených regulací a meliorací jsou letos vidět a jsou těžké, i když — či právě proto — že jde o mimořádně suchý rok. Letos je příležitost vidět regulované řeky a potočky, někde zcela vyschlé, jiné jen s nepatrným stavem vody, zato však s vyděnými a primými toky, někde i s prudkými spády, které nezadržívou. Spodní vody klesly hlouběji, studny na mnoha místech vyschly. Zemědělství utrpělo těžké škody a my všichni s ním. Nebude snadným úkolem napravit tyto škody a bude trvat, než se odstraní i následky chybných vodohospodářských operací,

než se regulované potočky a řeky opatří jezy či jinými způsoby zadržení vody, než se obnoví kdysi zrušené rybníky, než se meliorovaným lukám a polím zajistí tolik vody, aby se v suchých letech neměnily v step. Dodáme ještě, že nepostačí přímé zásahy k udržení vodních stavů na žádoucí výši, že jsou nutná i jiná opatření, zejména vysazování stromů a keřů všude, kde je to jen možno. Nesmíme v možnosti ovlivňovat počasí, ale není nemožnost čelit s úspěchem aspoň tak drastickým účinkům sucha, jaké vidíme letos. s.

Obchodníci pozor!

Dodám každé množství pšeničné strouhanky na odb. poukazy neb listky. Objednávky řiďte na adresu:

Vladimír Čech

PEKARSTVÍ, MALÁ ČERNOC, pošta Velká Černoc, okres Podbořany.

Marie Kraftová, nar. 1. IV. 1910, která prošla shrom. střed. v Těmšíně, Ludmila Šuterová, nar. 10. III. 1907, poslední bydlíštem v Jedvaníně, okr. Plužno na Volyni,

Josef Mašek, invalida, který prošel shrom. střed. v Těmšíně.

Anna Reřichová z Jančic čp. 10, pošta Jiřice, okres Mor. Krumlov, Morava, hledá svého strýce Antonína Reřichu, žijícího v USA.

Josef Macek, bytem v Liborčicích čp. 57, okr. Podbořany, hledá krajany Josefa Sedivého ze Zálesí na Volyni a Vladimíra Košťála z Hlinska na Volyni, kteří byli odvezeni Němci na nucené práce do Německa. Necht' jmenovaní ihned oznámí své místo osídlení p. Mackovi.

Anna Melniková necht' se přihlásit do kanceláře Svazu Čechů z Volyně pro dopis ze SSSR.

Dne 30. IV. 1947 zemřel v Podbořanech Josef Janza, rolník, nar. dne 9. I. 1900, bydlící v Podbořanech. Jeho příbuzní necht' se ihned ohlásit na adresu Svazu Čechů z Volyně, Zatec.

Dne 13. V. 1947 zemřel ve shromažďovací středisku v Podbořanech Vladimír Štastný, rolník, 76letý, pravoslavného náboženství. Jeho příbuzní necht' se ihned ohlásit Svazu Čechů z Volyně v Zateci.

Svaz Čechů z Volyně žádá každého, kdo má jakoukoliv zprávu o Bohumilu Vojtovi, aby udal adresu jeho pobytu.

Helena Trojanová, Místek, Frydantská 74, hledá Josefa Schejbalu a Jaroslava Volla, oba z Podvysoké. Jmenovaní necht' se ohlásit na uvedenou adresu.

Jan Koubna, rolník, Kladruby u Strbra 295, hledá Vladimíra Kaspara.

Marie Kononova, Smilov čp. 11, pošta Perštejn a Barbora Hrdličková, Smilov čp. 7, pošta Perštejn, hledají Marii Markovnu, vdovu ze třetími dětmi.

Vladimír Kvarda a jeho rodina z Českých Novin na Volyni necht' se ohlásit na adresu Anna Němčíková, Muckov čp. 16, pošta Levin, okres Litoměřice.

Václav Kudláček z Falkovství u Lucka na Volyni, necht' podá svou adresu svému synovi, neb kdo by jmenovaného něco věděl, ať laskavě podá zprávu na adresu Karel Kudláček, Posudov čp. 6, pošta Frymburk, okres Kaplice na Sumavě.

Marie Ukrajinská, která poslední bydlela na Volyni v Pereveredově, okres Mlynov, necht' se ohlásit na adresu: Josef Ukrajinský, Dolní Olešna čp. 26, pošta Hrabšíř, okr. Šumperk.

Vladimír Kašpár, poslední bytem na Volyni v obci Cezarín, rayon Teremno u Lucka a František Haken, bytem na Volyni v obci Sklin, rayon Sienkivčivka u Lucka — necht' oba jmenovaní sdělit místo svého pobytu na adresu: Jan Mach, Plinkout čp. 2 u Uničova, okres Sternberk.

Marie Nosková ze Zložovských Nov z Volyně necht' se přihlásit na adresu svého bratra Karla Kelnera, rolníka v Dřevčicích čp. 8, okres Dubá.

Jan Štajner z Rapatova, kterého hledá jeho bratr Josef Štajner ze Zdobunova, necht' se hlásit na adresu Olga

Valková, Aš v Cechách, ul. Koperníková čp. 1690/38.

Andrej Trčka, zahr. voják z SSSE, nar. 13. XII. 1920 v Kyjevě, necht' sdělit své místo pobytu na adresu: Vladimír Baibora, Zatec, Leninova ul. čp. 1033/64. Kdo by jmenovaného znal, necht' jej laskavě upozornit na tuto výzvu.

Pergler, voják čs. zahr. armády, jehož bratr padl v boji u Kyjeva a matka žila v obci Výšehrad, oblast Kyjeva, zemřela před svým odjezdem do CSR. Pergler necht' oznámit, jak se mu dává na adresu babičky Josefy Blázkové, Orátov, okres Podbořany. Kdo by jmenovaného znal, necht' jej upozornit na toto pátrání.

Hledáme v USA. Jaroslav Morávek, Liběšovice, pošta Měcholupy, okres Zatec, CSR, hledá Františka Sturmata a jeho dceru Annu Sturmovou, pocházející z Buršovky na Volyni, která žila v New Yorku. Kdo by jmenovaného znal, necht' jej upozornit na toto pátrání. Prosíme o zprávu.

Hledáme v Argentíně. Emilie Macáková, roz. Rubášová v Záhorci na Volyni, hledá svého bratra Václava Rubáše, který se nachází od r. 1925 v Argentíně. Necht' sdělit místo svého pobytu na adresu: Emilie Macáková, Zatec, Libočanská ul. 876/27. Kdo by jmenovaného znal, necht' jej tak laskavě upozornit ho na toto pátrání.

Hledáme v Kanadě. Václav Cingr, Nová dědina čp. 11, pošta Uničov, okres Sternberk, Morava, CSR, hledá Josefa Podaného z Moldavy na Volyni, který se nachází od roku 1939 v Kanadě. Necht' sdělit svou adresu.

Josef Dlouhý, syn po Janu Dlouhém, rodem z obce Michalovky, rayon Plužno na Volyni, nyní bytem v obci Mahá Černoc čp. 16, okres Podbořany, CSR, hledá svého strýce Josefa Dlouhého a nebo jeho rodinu, rodem z obce Michalovka, okres Plužno z Volyně, nyní bytem někde v zámoří.

Kdo by něc o jmenovaných věděl, necht' laskavě sdělit na shora uvedenou adresu nebo upozornit jmenované na toto pátrání.

Marie Stĕpanová, Dolní Nezly č. 17, p. Ploskovic u Litoměřic, hledá svého otce Ant. Nevohradského, který předsídlil z Bĕlohrudky do CSR.

B. Mendlík, Ořihov č. 23, hledá již delší čas svého syna Bronislava Mendlíka, který byl vyzvezen do Německa

a nacházel se v americkém pásnu. Kdo by cokoli věděl, necht' podá zprávu.

Annu a Josefa Votápkovy hledá Josef Rubin, Libkovic čp. 64, okr. Duchcov.

Vladimír Sevora, Plzeň V, tĕl. Sladkovského 58, hledá sl. Marii Dostálovou z Čes. Novosůlek. Jde o velmi důležitou věs.

Petr Simončič hledá bratra Vladislava Simončiča z Volkovyje na Volyni. Jmenovaný odejel v neznámém směru ze střediska Banovce. Jakékoliv zprávy zašlete: Petr Simončič, Aš, Dlouhá ul. 36.

Václav Florjan, Žirovice-Stodola čp. 6, pošta Franz. Lázně, hledá Františka Santrochova a její syny Josefa a Antonína, všechny z Nivy Hubinské.

Dar na Malinský fond. 23. listopadu konala se svatba br. Jaroslava Ludvíka z Usova, okr. Sternberk, se sl. Eliškou Čurdovou z Polep, okr. Lito-měřice. Ze zvláštních důvodů byla svatba v Bĕžanech u br. Styblyka.

Při této příležitosti vykonána sbírka ve prospĕch sirotků po padlých vojinech Svobody armády. Výnos této sbírky činí 930 Kčs.

Novomanželům přejeme hodně zdau!

Podĕkování. Na svatĕb Vladislava Pĕchoty s Ludmilou Smídovou a Josefa Svobody s Marií Pĕchotovou bylo vybráno na účely obĕocky SCV v Podbořanech 1.308 Kčs.

J. Toman, jednatel.

Podĕkování. Studentské domovy volynské mládeže, které mají již 62 chovanců, ĕĕkují tímto za darování potravinových listůk br. Maškovi v Suchdole, pi Emilii Cervenĕkové ze Srb, Dr Tošnerovi a br. Josefĕ Tošnerovi.

Listůkĕ použitĕ k přilepení stravy chovancům. ĕĕkujeme také za dary, jež došli samsprázem ze svatby Vladimíra Holuba z Klĕčína se sl. Emilií Tvrdvou a Václava Kunerta z Libĕšice se sl. Evĕžení Tvrdvou v ĕástce 1.987,50 Kčs. Novomanželům ĕĕkujeme a přejeme vĕs nejkrásnější.

Podĕkování. ĕĕkují pp. Dr. Z. Plačĕchmu, Rostislavu Vĕkovi, Jiřímĕ Rĕblovĕmu, Volynským, manželĕm Příbramským, všem pp. profesorĕm za shovívavost a pochopení pro ŕĕčnický mĕstavĕt, ĕĕlĕmu souboru a všem, kdož přiložil ruku k dílu a k spolupráci.

Vladimír Libovický.

Železo, nářadí, kuchyňské potřeby, kamna, truhlářské potřeby, porculán,

uhlí

koks

staveb.hmoty

Boris Zigl Kryry 11 - telefon 42

Právo lidu, 27. XI. 1947:

Volynští Češi jsou předmětem stridavé lásky našich některých politických stran. Před časem se usnesl ZNV v Čechách, aby na podporu jejich reemigrace byla do zemského rozpočtu zařazena částka 2 mil. Kčs. Pak přišli komunisté, aby tyto peníze byly roz-

děleny mezi všechny reemigranty. To by prakticky znamenalo, že by nikdo nic nedostal, snad 5 Kčs na osobu. Když se sociální demokrate postavili proti tomu, KSČ se umoudřili a přijali původní návrh. Ale teď zas přišli národní socialisté s podmínkou, že těch 2 mil. Kčs může být volynským

Cechům vyplaceno jen, když se sežene jiných 2 mil. Kčs na podporu mládeže. Láska k vracejícím se Čechům musí být upřímná a bez výhrady. Zemská rada schválila původní návrh již po třetí. Snad se tedy konečně volynští Češi dočkají, že dostanou také peníze.

-k-

Pěstitelům chmele!

Odevzdejte ihned **odběrní poukazy** na chmelnicový drátek stoupací — chmelnicový drátek konstrukční nebo chmelnicové háčky, vydané

Jednotou pěstitelů chmele v Žatci
firmě HANUŠ NEUMANN, velkoželezářství
ŽATEC, náměstí Dr. Edvarda Beneše,

abyste byli včas co nejlépe obslouženi k Vaším
jarním pracím

Ještě dnes obstarajte nákup ovocných stromků pro Váš sad

Odborný závod školkařský

JAROSLAV KVARDA

Tatinná č. 6, p. Postoloprty

Vám dává

Záruky: višňové, revizové červené holandské a angreštové. Vysokokmenné: třešně, višně, ořechy, švestky a ringle.

KOČÁRKY PRO VAŠE MILÁČKY
I PRO LOUTKY VAŠICH MILÁČKŮ
k Vánocům nejlépe nakoupíte u fy

VÁCLAV URBAN
ČALOUNICTVÍ
ŽATEC, U RADNICE

Oznámení

Otevřela se nová krejčovská dílna pro pány i damy
ČURDA EVŽEN, LIBEŠICE u ŽATCE č. 14

Krajanům z Volyně věrně slouží

Okresní záložna hospodářská v Žatci

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, Hl. v Žatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, čj. IA-Gre-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1947 je 120 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Žatec.